

αρχαιολογικά

Παροράματα τ. 24

Η φωτογραφία του εδώπουλου είναι του Δημήτρη Σαββίδη

Γαλλία: προτεραιότητα στην πολιτιστική κληρονομιά (στην Ελλάδα: αρνητικά μέτρα)

Τη στιγμή που γράφονταν αυτές οι γραμμές, είχε εγκριθεί από το γαλλικό υπουργικό συμβούλιο ο νόμος-πρόγραμμα για την πολιτιστική κληρονομιά και οδεύει προς αυξήστηση στο γαλλικό κοινοβούλιο (βλ. σχόλιό μας στο προηγούμενο τεύχος μας). Ο νόμος αυτος καλύπτει τα προσεχή πεντε χρονια και κατα τις δηλώσεις του Γάλλου κυβερνητικού εκπροσώπου θα επιτρέψει να καλυφθεί η καθυστέρηση που άπειλε την περιεργασία στη διατηρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Γαλλίας, ιδιαίτερα οικοδομήματαν που, στην πραγματικότητα, είχαν εγκαταλειφθεί στη βεβαρητή προστασία κατά την πρόσφατη περίοδο. Τα σχετικά κονδύλια που γράφτηκαν στον κρατικό προϋπολογισμό για το 1988 έχουν αυξηθεί κατά 27%, δηλαδή κατά 200 εκ. φράγκα, σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 1987, ενώ η επτομή αυξηση που πρωθεύεται για μετέπειτα θα είναι της τάξεως του 5%. Ο πρωθυπουργός κ. Ζακ Σιράκ χαρακτήρισε το νέο νόμο ως ένα από τους δύο κύριους αδενος της πολιτιστικής πολιτικής της κυβέρνησης (ο άλλος αναφέρεται στην καλλιτεχνική διδασκαλία).

Θα πρέπει να σημειώσουμε, ακόμα, ότι στις 20 Σεπτεμβρίου οργανώθηκε με επιτυχία, για τετάρτη συνεχή χρονιά (από το 1984, δηλαδή δύο χρονια πριν τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές στη χώρα), μια μέρα με θέμα «ανοιχτές πόρτες στη μνημεία». Έξι χιλιάδες γαλλικά μνημεία άνοικαν δημόσιαν τις πόρτες τους στο κοινό (σε καποιες περιπτώσεις η εισόδος έγινε με μειωμένο εισιτορίο). Ενώ οργανώθηκαν στα περισσότερα από αυτά ειδικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, Για τις 7 με 11 Οκτωβρίου είχε προγραμματιστεί για το χώρο της Λα Βίλετ ένα «Φεύρομα της πολιτιστικής κληρονομιάς», που θα περιλάμβανε

συνεδριο ειδικών, ένα «σαλόνι» με ειδικές εκδηλώσεις, καθώς και την οργάνωση διαφόρων θεαμάτων την δημοιουργίων, στα πλαίσια ενός πρώτου Φεστιβάλ ταινιών για την πολιτιστική κληρονομιά.

Παραλλήλα, προχωρούν διάφορα έργα αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως ο «Κήπος των δικαιωμάτων του ανθρώπου», του Ιων Χαμιλόντον, τα βιτρίνα του Πιέρ Σουλάζ, για την εκκλησία της Σαιν Φουά, του δυνδετάου αιώνα, ή ένα πλήρες πρόγραμμα για τη δημοιουργία βιτρώ παρτόπολης της Νερέρ. Οι τελευταίες δύο περιπτώσεις μαρτυρούν για μια νέα, τολμηρή αντίληψη σύγχρονης καλλιτεχνικής δημιουργίας και διασύνορησης σε πλαίσιο μνημεία - κελυφή, που φαινεται ζότερη σε και πειραματικά, για ορισμένες τουλάχιστον περιπτώσεις, έγινε αποδεκτή από τις αρμόδιες αρχές και αρχίζει να εφαρμόζεται.

Ιδέες, λοιπόν, που το εντελώς στέρεο ελληνικό «τοπίο» της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, που σημαδεύεται, τελευταία, από πλήρη αργυρικά μέτρα. Σήμερανωντας συγκριμένα τη «μάχη» που δίνεται στο Υπουργείο Πολιτισμού για να υπαγθεί η όχι το επιπτομονικό του πρωτοπόντιο, στην περιφέρεια, καθώς και δήλωση αρχηγού ποδοσφαίρου (Βιλιάρδης, αρχέα κλπ.), υπό την **μέσην Εξουσία** των περιφύμων «περιφεραικών», για τους οποίους δεν έχει κεκαθαρίσει ακόμα, μήνες όλοι πληκτοί, μετα την εγκατάστασή τους, ώστε τις αριθμών κανονών, σύτε και πώς θα ενεργούν, με αποτέλεσμα να έχει δημιουργηθεί αρκετή συγχώνη. Φαίνεται στι κάποιο «ευθυγάτη» πολιτικού σύμβουλου είχαν τη φανεί ιδέα στον αρχισύνοτον ακριβή προσδιορισμό αρμοδιοτήτων με την «περιφερειακή» των υπηρεσιών προστασίας, αφού (ευτυχώς) δεν πέτυχε τη «δημοτικοποίηση» και η «ομαρχούση» της, δηλαδή το **Εξεργάτιμα της σε πλάτες αναρμόδιων και ρουσφετολαγούντων «παραγόντων»**.

Αυτά ως προς το ΥΠ.ΠΟ. Στο ΥΠΕΧΩΔΕ (=ειδικοί σύμβουλοι) οι κ.κ. **Σπύρος Τσαγκαράτος** και **Αιγκή Μαρκόπουλος**, συνεχίζεται η λήψη... «διευκολυντικών» μέτρων ως προς την πολιτιστική κληρονομιά. Εποιεί μετά τρία χρόνια συνοικίας, που «έπειρε» το γκρέμισαν σημαντικών κτιρίων στον Πειραιά, και εών

ήταν έτοιμη πρόταση συμπληρωματικού προεδρικού διατάγματος προστασίας για την πόλη αυτή, από την αρμόδια Διεύθυνση (Γ.Τ), ήδη στα μέσα του 1984, αλλά και ενώ η ειδική επιτροπή αναδεύωρησε αυτής της πρότασης, υπό τον καθηγητή Δ. Σήβα, είχε τελειώσει παρά καιρό το έργο της, δημιουργήθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η σχετική πράξη προστασίας, που καλύπτει μόνο 300, περίπου, κτίρια, αντί των 2000 που περιλαμβάνονταν στην πρόταση. Αυτά ως προς τον Πειραιά. Η νέα τακτική συνεχίζεται, όμως, και ως προς προτάσεις της Διεύθυνσης Γ για κτηριαζείς άλλων κτίριων ως διατηρητέων, οι οποίοι περιποτνώνται αναλόγως ή χρηματοποιείται, δια της οδού της αιώνιτσης, η λαμπτήρας του ά. 4 του νέου ΓΟΚ (για τη σκανδαλώδη περίπτωση του άρδιου αυτού γραφάμε πεπανελημμένα σε προηγούμενα τεύχη της «Α»). Παραλλήλα, έγινε πανελλήνια γνωστή, από αφορά δημοσιεύματα της αθηναϊκού τύπου, κυβερνητικού και αντικυβερνητικού, η περίπτωση της έγκρισης «πανωκηρώματάν» στο λιμάνι της Υδρας (που πήρε το Π.Δ. του 1984 πέρασε στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΧΩΔΕ). Οι επιπτώσεις αυτοκοινωνίες, όταν δοθήκαν, είναι χαρακτηριστικό ότι περιστρέφονται γύρω από δύο «έγγιγησις»: η πρώτη είναι οι «πανωσηκώματα» πεπτάρηκαν και πριν το 1981 (το μόνο που δεν επιώθηκε είναι αν εκείνα ταν λιγότερο ωραια από τα τυρία...); η δεύτερη, ότι -μετά το κύμα διαμαρτυριών που σηκώθηκε - ανεστάλησαν οι οικοδομικές εργασίες στο λιμάνι της Υδρας, ενώ επιστρέφεται η λήψη μέτρων, **σπίτι προς σπίτι**, για τη δημιουργία που θα επιτρέπεται Μάλιστα!! Λοιδόρη ομολογείται η σαφής πρόθεση πολιτούς κατακερματισμού των μέτρων προστασίας, κατά περίπτωση... Άλλο «μέτρο» που αποκαλύφθηκε είναι η πρόσθετη του Γραφείου Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ'ν ανεβάσει τους συντελεστές δομήσεως για τις Κυκλαδες από 0,8, που είναι σημερα, σε 1,6, ενώ εγκύρω μαθίσνουμε στο ανάλογα μέτρα, όπως που θα επιτρέπει ο πάροικος της ισχυρόσας ειδικής νομοθεσίας προστασίας από τα άργα του ΥΠΕΧΩΔΕ' (όπως «πανωκηρώμα» δώμα-

αρχαιολογικά

τος σε κτίριο δίπλα στο Μουσείο Ναυπλίου και δημιουργία σειράς αυθαίρετων μπαλκονιών, που δεν υπήρχαν στο προηγούμενο κτίριο), σε υποθέσεις που η Υπηρεσία είχε αντισταθεί σε πειστές των ιδιοκτητών και παραγόντων, ήδη από τις αρχές του 1983.

Σε όλη την Ελλάδα, αρκεί να φάξει λίγο κανές για να διαπιστώσει ότι μια νέα «πολιτική» προστασίας του 1984, η οποία επαναφέρει σε καταστάσεις χειρότερες εκείνες που επικρατούσαν πριν το 1978 (πρώτα μέτρα Μάνου για την πολιτιστική κληρονομιά). Δεν είναι να εκπλήττεται, λοιπόν, ότι η θεωρική χειρότερεψη συνδυάζεται με τη συστηματική αποδυνάμωση της αρμόδιας Διεύθυνσης Παραδοσιακών Οικισμών (ΓΤ), που αρχίσει από τις αρχές του 1985 (διωνεῖς και απολύτως στελεχών, μεταβοσιείς σειράς από τους καλύτερους αρχέτυπους, σταματήσαται καθώς πρωτοβουλία για καθοδηγητικό ρόλο της Διεύθυνσης με αποτολή εργανωτικών εγκυκλίων νομολογίας προστασίας κλπ.) και φτάνει και στην θεωρική, πλέον, καθίερωση αυτής της υποθέσιμης, με τον υποδιάδομο της σε απλό τηματικό αλλήλης διεύθυνσης του Υπουργείου, ο οποίος επιχειρείται με το σχέδιο του Οργανισμού του που κατατέθηκε. Υπευθυνή, θέσια, είναι η πολιτική ηγεσίας του Υπουργείου, ανώτατη και ανώτερη, καθώς και οι ειδικοί σύμβουλοι, και όχι κάποιες άλλες οντότητες που υπερίπτανται του τέταρτου ορόφου του κτιρίου της έδου Αμαλιάδος 10. Με την «προσποτική» αυτή αποδεικνύεται, παία, στηχεύεται η πρωτοβουλία Τρίτη για την πρώηνθη μεταφοράς αρμοδιοτήτων από το ΥΠ.ΠΟ στο πρώτη ΥΧΟΠ και τώρα ΥΠΕΧΩΔΕ, με το προεδρικό διάταγμα του 1984: δεν πρόκειται για μετάθεση από μία προστασία μουσειοκόπτης σε μια ζωντανή προστασία, αλλά για τη μετάθεση από μία λειψή προστασία στη συνεδριητή αλλοιωση και καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Συμπλήρωντας την όλη εικόνα με το ότι καρκινοθάτει και ο Οργανισμός του ΥΠ.ΠΟ., ενώ παίρνονται διοικητική μέτρα (βλ. και καταγγελίες συλλόγου Αρχαιολόγων στο προηγούμενο τεύχος μας) και στην ουδιά απούρθηκε το νομοσχέδιο για το ΤΑΠΑ και τη δήθην ποινική προστασία της πολιτιστικής κληρο-

νομίας χωρίς και ν' ανακοινώνεται τι θα γίνει, τελικά (τέτοιες αποσύρσεις δεν οπινώνουν, πάντως, εμφάνιση καλύτερου σχεδίου νομοθετήματος: μπορεί να εμφανιστεί ξαφνικά ακόμα χειρότερο...).

Άς μη ξεχνάμε ότι πλέουμε πλησιάστοι στο «Ερωτωπικό Έτος Περιβάλλοντος». Έχοντας προ οφθαλμόν σα αποκαλύψουμε και αναφέρουμε και λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι σημερινή δημιουργήθηκε η ψυχεδελική ιστορία του δελφικού τοπiou, προφίστηκε το διαβότη νομοσχέδιο για την οικοπεδοποίηση των βοσκοτόπων, έχει συντηκεί αύριο το νέφος σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, ανακαλύφθηκε το ανυψωνόταν ποσώμα ψεύρων σε ουκ ολίγες ελληνικές πόλεις και λοιποί ων ουγείς άριθμος, νομίζουμες ότι τον προσεχή Μάρτιο, με την τυπική λήπη του - «Έτους», το ελληνικό κράτος δικαιούται να οργάνωσε μεγαλοπρέπη τελετή για αυτήν. Γιατί είναι σίγουρο ότι **κανένα** άλλο κράτος στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες δεν «πέτυχε» τόσα πολλά, σε σα σε διωδήκα μήνες, για το περιβάλλον μέσα στα συνόρα του!...

Βασιλής Κ. Δωροθίνης

Η «περιφερειοποίηση - Εξ-Φόρτωμα» έφτασε!

Είχαμε γράψιμε και δώσεις για τύπωμα το προηγουμένω μημείωμα, όταν έφτασαν στα χέρια μας φωτοαντίγραφα δύο επιστήμων εγγράφων (τα ένα από τη Γενική Γραμματεία «Περιφέρειας Πελοποννήσου», με αριθμό 164/11-9-1987 και με παραλήπτες όλες τις Εφορείες πολιτιστικής κληρονομίας του Υπουργείου Πολιτισμού και τό αλλού στη Διεύθυνση Διοικητικού του ίδιου Υπουργείου, με αριθμό ΥΠ.ΠΟ / ΔΙΟΙΚ/ Α/ 37063/ 17-9-1987 και με παραλήπτες τους ίδιους). Από τα έγγραφα αυτά συνέγειται ασφούς ότι, στο διοικητικό επίπεδο, **ήγεινη** ήδη, τυπικά τουλάχιστο, η «περιφερειοποίηση - έφερφότυνα αρμοδιοτήτων» από το ΥΠ.Π.Ο. στους κυρίους Περιφερειάρχες:

Πρόσχομα για την «περιφερειοποίηση» είναι ασφαλώς η «αποτελεσματικότητα» και άλλα ηχηρά παρόμοια. Αναλύοντας τα δύο έγγραφα, όμως, και διασταύρωντας πολλάπλα της πληροφοριών που περιέχουν διαπιστώνουμε πως **άλλα είναι η φιλοσοφία**

του νέου μέτρου. Συγκεκριμένα, αυτό που επιδιώκεται είναι η αφίερση αρμοδιοτήτων από το επιπτροποικό προσωπικό του Υπουργείου και το φορτωμά τους σε αποκλειστικά πολιτικά πρόσωπα (ή σε διοικητικό, άλλα, ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ, σύχετα με τα αντικείμενα) ενώ, όπως συμβαίνει και με την ανάλογη «οπτραγική» που διαμορφώνεται στο ΥΠΕΧΩΔΕ, στόχος είναι, επίσης, η διευκόλυνση της δόμησης - δίχως μέριμνα για άλλα θέματα. Άλλη μια νίκη της εργαλιάσμου, λοιπόν, τη στιγμή που η καταδίκη του φαινομένου αυτού έχει συντελεσθεί στις συνειδήσεις πολλών Ελλήνων, άλλα και που ο μέσος Ελλήνων πολίτης αντικείμενο κρίσης σκετάει σε αναμονή εκσυγχρονιστικών μέτρων προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, στη δέση του διαστρεβλωτικού ιδεαλισμού - άλλοισι του παρελθόντος και της άγριας εκμετάλλευσης της γης (οικοπεδοποίηση).

Ο γράφων επιμένει πολύ στις διαπιστώσεις αυτές, εξηγώντας ότι οι κλαυθμηροίμοι καλοπραΐστες, κατά τα άλλα, ειδικών ή διαμοιραγμάτων, για τη δήθεν καταστροφική νοοτροπία που κυριαρχεί σχετικά στο μέσο Ελληνα, δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Στην πραγματικότητα, ο «μέσος Ελλήνας» είναι έτοιμος να δεχτεί ένα σύγχρονο σύστημα προστασίας, είναι έτοιμος να πει ναι ναι στην αωτή αξιοποίηση και είναι έτοιμος να δεχτεί τα ανάλογα μέτρα, όταν του εξεγήθουν πατρικά και αστικά. Αυτό που είδαμε στην πράξη, είναι η κυριαρχία, μέσα στους μηχανισμούς των συναρμόδιων Υπουργείων, μιας καστας ανθρώπων που διατηρούν επεραδμένες αντιλήψεις για την προστασία και επιβάλλουν τις απόψεις τους στη λήψη αποφάσεων για την πολιτιστική κληρονομιά. Το ποίος επωφελείται από τη «δράση-τους και πού οι ίδιοι αποθέλουν δεν αφορά το παρόν σημείωμα, άλλα και δεν είναι διαυνότητα.

Η μάχη θα συνεχιστεί, λοιπόν, για Ενιαίο Φορέα Προστασίας, για εκ-υγχρονισμό της νομοθεσίας, για ουσιαστική αποκέντρωση (και όχι για λαδροχειρείς) και για ανθρώπους που νοιάζονται για την προστασία.

Βασιλής Κ. Δωροθίνης

Παρακάτω δίνουμε, δίχως περικοπές, το ουσιαστικό περιεχόμενο των δύο εγγράφων, αρχίζοντας πρώτα

αρχαιολογικά

από το έγγραφο του ΥΠ.ΠΟ., που περιέχει και πληροφοριακά στοιχεία για το τι προηγήθηκε των «νέων μέτρων», και συνεχίζονται με το έγγραφο της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Το έγγραφο του ΥΠ.ΠΟ.

Στις 26 Αυγούστου 1987 πραγματοποιήθηκε από Υπουργείο Επιτροπικών συκεψιμείς με συμετοχή των Υπουργών Επιτροπικών και Πολιτισμού και ορμάδων υπηρεσιών παραγόντων με αντικείμενο υπόθεσης την οργάνωση και λειτουργία των Περιφερειακών Υπουργείων του Υπουργείου Πολιτισμού μετά τη εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 162/2 του 1986 και του Δ.Δ.τος 51/1987.

Στην παραπομπή που παρατίθεται σύντομα, εξηγείται σε συγκεκριμένες εργασίες που δέχονται εργάσιμης προστασίας των αρχαιολογικών υποδομών, όπως πέρα από τα αρμόδιωτα και τα ιοποίες όπως προσαναφέρθηκε, περιήλθαν στους Γενικούς Γραμματείς σκοπείς και ορισμένες αλλές που δεν συναφέρθηκαν στην άγονη Δ.Δ.το.

Τα συγκεκριμένα συμβόλαια που παρατίθενται είναι δεξιά εδών, εκδικτυωμένα είτε με την θέση των αρχαιολογικών υποδομών της Υπηρεσίας (EX OFFICIO), όπως αλλιώς προκύπτει και από το ως άνω σχετικό έγγραφο μας.

Α. Οι αρμόδιωτες αυτές δεν περιλαμβάνουν στους Γενικούς Γραμματείς αλλά εξκαλύπονται ως οι αρχαιολογικές υποδομές που δεν περιλαμβάνεται η μέρη χώρας όπου δεν απαντήθηκε προς τον πόλεμο να εξειδικοποιηθεί. Ενδεικτικά παραπέτανον κατώτερα ορισμένες από αυτές τις αρμόδιωτες:

α. Η κατογέλλεια προς τις αρχαίες αρχές εργασίων που εκτελούνται κατά παροποίηση της αρχαιολογικής νομοθεσίας.

β. Η σημαντική ενημέρωση των αρχών σε περίπτωση κλοπής ή αποδομής αρχαιολογικών.

γ. Η εκτέλεση βραχιονάτων ανασκαφής κατά το άρθρο 9 του Κ.Ν. 535/193.

δ. Η παροκλούσθηκη εκκοψής θεμελίων ανεγερμένων κτισμάτων.

ε. Τα προπορευόμενα, διαβιβαστικά και υπομημοντικά έγγραφα.

το. Το έγγραφο μας τα οποία αναζητήσται ή επιστρέφονται από την ολλανδικοφωνία.

ζ. Το εντοπισμό των αρχαιολογικών καθώς και πάσης φύσεως διαφορετικής προέτοις που αφορούν στις χρονικότητες:

η. Τα παραπεμπτικά έγγραφα για μεγαλομήκη εξέταση των υπαλλήλων.

θ. Η διερμηνεία βιβλιογραφίας των υπαλλήλων και των μελών των ικανοποίεις τους:

ι. Οι κατανομένες μαθηδασίαι και αποδημώσιας των υπαλλήλων

ια. Οι βεβαιώσεις υπαλλήληκας ιδιότητας των υπαλλήλων

ιβ. Οι βεβαιώσεις υποδομών των υπαλλήλων.

ιγ. Οι διενασίες των γηγενών υπογραφής των υπαλλήλων.

ιδ. Το έγγραφο μας που οποία ζητούνται ή δινούνται πάντα στην έρημη σφραγίδωση των νόμων:

ε. Κάθε άλλο έγγραφο που αποτελείται από την έρημη και συνιτην λεπτομένης της Υπηρεσίας κλπ.

ζ. Τον ενδεικτικό που ανατίθεται την έγγραφο μας από εκείνης την ένδειξη - Με εντολή Γενικού Γραμματέα -

Αντίθετα στην ένδειξη αυτή θα φέρουν τα έγγραφα στα οποία ασκείται αρμόδιωσης που θα τους αναθέτεται στο Γενικό Γραμματέας και στους οποίους αναφέρονται στην έγγραφη από την ίδια σημείωση:

3. Με την ευκαρία αυτή επισημαίνεται στην Περιφέρειας της χώρας, στις οποίες κονσοπεύεται το έγγραφο αυτό όπι:

ο. Αρμόδιωτος που ασκούσαν μέχρι το διαριμό

και την ανάληψη κοθηκτών των Γενικών Γρα-

ματών οι Νομάρχες, δεν περιήλθαν στους Γενικούς Γραμματείς ολόλευκαλουσθείν να ασκούνται από αυτούς (Νομάρχες).

Π. Χ. η αρμόδιωτης έδρας αποφέρει για την κίνηση εκτός έδρας του Προϊσταμένου λανθανομένης Υπηρεσίας, αδειούς που παρέχεται σύμφωνα με το νόμο για την Εξόργηση της Έδρας του άρθρο 17 παρ. 4 Ν. 1491/1984.

8. Η αρμόδιωτη του οριόδου και της αναλήψης των Πρωτοτάξεων των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού ανήκει σε επίπεδο αρμόδιωτης μεταβούσθησης που ασκείται από εμάς και

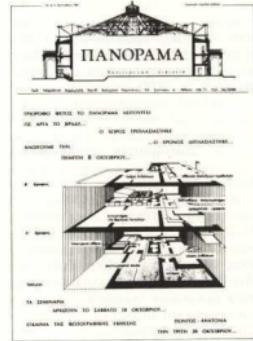
γ. Πρέπει να μας κονσοπεύει τις αποφάσεις ανέδοτης αρμόδιωτης που θα εκδηλωθεί προς τη χώρα του ΥΠ.ΠΟ.

4. Τα ανωτέρω θέτουμε υπόψη σας για ενημέρωση.

Η Υπουργός,
Μελένη Μερκούρη

σαμνών εντος των Αρχαιών Θεάτρων ή άλλων αρχαιολογικών χώρων και Μουσείων και ο προδιορισμός του καταδηλώσεως τέλους.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΟΡΤΡΟΣ Γ. ΔΡΥΖΑ

Στο Πανόραμα

Και πάλι φέτος στο Πανόραμα (Άλ. Σούτους 4, Αθήνα 106 71, τηλ. 23023098) γίνονταν ενδιαφέροντα πράγματα:

1988: Σεμινάρια: ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΟΣΜΗΜΑ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ. Ομιλήτρια η Λίλα ντε Τούδες. Εναρέθη την Τετάρτη 2 Μαρτίου, πρωί 11 μ.η.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΣΤΑΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. Μέρος πρώτο: ΥΦΑΝΤΑ. Ομιλήτρια η Λίλα της Τούδες. Εναρέθη την Τετάρτη 2 Μαρτίου, πρωί 11 μ.η.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΙΣLΑΜ ΑΠΟ ΜΟΝΔΕΣ ΣΤΑ ΑΙΓΑΙΑ ΟΡΗ ΠΡΑΙΤΩΡΙΑΝΟΥ ΦΥΛΑΚΕΣ ΣΤΗΝ ΑΥΔΗ ΤΗΣ ΒΑΓΔΑΤΗΣ.

Δύο διώρες εισαγωγικές διαλέξεις. Εναρέθη την Παρασκευή 15 Ιανουαρίου, το απόγευμα 6 μ.ε. 8.10, επανάληψη την Σάββατο πρωί 16 Ιανουαρίου, το πρωί 11-1.10. Ομιλήτρια η Άννα Μπαλλιάν.

ΟΙ ΣΕΛΤΖΟΥΚΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΣΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ, ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΝΤΖΙΚΕΡΤ ΣΤΟ ΙΚΟΝΙΟ

Τρεις διώρες εισαγωγικές διαλέξεις. Εναρέθη την Παρασκευή 29 Ιανουαρίου, το απόγευμα 6 μ.ε. 8.10, επανά-

ληψη για την Επίπεδη Στρατηγική Λατο-

ράτη της Εποχής της Αναγέννησης.

12. Αποντήσεις σε απορίες και αναφέρεσις με τις οποίες διατυπώνονται παραπόνητη η κατηγορίας των προσώπων που διετέλεσαν στις πατριώτικες επιλογές για την προστασία του ιδιωτικού δικαιολογίου του ίδιου πατέρα της Ελληνικής Δημοκρατίας:

13. Η χορηγήση απορίες εκπλήσσεται την ιστορία των ιδιωτικών φυλών καλλιτεχνών αρχαιολογικών χώρων και τόπων αρχαιολογικών χώρων και Μουσείων.

14. Η χορηγήση απορίες καλλιτεχνών εκδηλώ-

αρχαιολογικά

ληψή το Σόδιτο πρώι 30/1. Ομιλήτρια η Αννα Μπαλλιάν. Ταξίδια: Σεναγήσεις: Οκτώβριο πασχαλίνο ταξίδι στην **Ιορδανία**, μια θρόμβωσα στην Μουσεία του **Λονδίνου** (μάρμαρα Ακρόπολεως κι αλλού πολλά), ένα πενθήμερο στη **Δήμυτο** (κι από κει με καίκι στη Σαμοθράκη, αν ο Βοριάς το επιτρέψει) και φυσικά η ίδια ταξίδι στην **Πόλη**. Το ταξίδι στον **Πόντο - Ανατολία** θα επαναληφθεί κατακόλωκα. Τα προγράμματα θα είναι έτοιμα τέλη Δεκεμβρίου. Στα ταξίδια μετέχουν μόνο συνδρομητές.

Για τα μονημέρα, διήμερα και τριήμερα εκπαιδευτικά προγράμματα - Σεναγήσεις (Δάφνη, Όσιος Λουκάς, Χίος, Θεσσαλονίκη, Δελφοί, Δήλος κλπ.) θα κυκλοφορήσει ειδικό πρόγραμμα.

Ζητείστε το από το γραφείο στις αρχές Ιανουαρίου.

Αγιν ξέχωντας ότι σκοπός της Πολιτικής Επαρείας «ΠΑΝΟΡΑΜΑ» είναι να καλλιέργεια της ιστορικής μνήμης - μέσα από την έρευνα, τη μελέτη, την επιμόρφωση και την ενημέρωση - ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ουμέτοχης στην κοινή προσπάθεια για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του Ελληνισμού, καθώς και η ενημέρωση γύρω σε θέματα που αφορούν το φυσικό περιβάλλον το οποίο θεωρούμε τημήμα αναπόσπαστο της ιστορικής οντότητας του τόπου.

Για τους συνδρομητές:

α) Λαμβάνονται το εντελεσθετικό τεύχος «Πανόραμα» τεσσερίς φορές τον χρόνο, με τα πρόγραμμα των εκδηλώσεων, των εκθέσεων, των ζεναγήσεων κλπ., καθώς και η ενημέρωση των άλλων τμημάτων που λειτουργούν.

β) Χρηματοποιούν άλους τους χώρους του «Πανοράματος» τις ωρες που λειτουργεί το οίκημα και μπορούν να καλέσουν φίλους στο εντελεκτήριο. Μπορούν να οργανώσουν εκθέσεις, προβολές και διαλέξεις στις αιθουσές εκθέσεων, διαλέξεων και προβολών, καθώς και διφορές εκδηλώσεως στο εντελεκτήριο, μετά από συνεννόηση με την Γραμματεία, καλύπτοντας τα έξοδα λειτουργία του χώρου.

γ) Μπορούν να χρηματοποιήσουν το Αναγνωστήριο και τα ειδικά ή διουσέρτα διθία που δρίσκονται στο «Πανόραμα» όσο διάστημα διαρκεί ένα σεμινάριο.

δ) Εχουν προτεραιότητα στην εγγραφή για την παρακολούθηση των διαλέξεων - προβολών κλπ. και καλούνται σε ομιλίες και πμερίδες: Ε) Μετέχουν στα εκπαιδευτικά ταξίδια - ζεναγήσεις, που οργανώνει το «Πανόραμα» μόνο για τους συνδρομητές του.

Επιπρόσθια, οι Μπορούν να εγγράψουν μερική παιδιά αν δύσκει στον παιδικά προγράμματα που οργανώνονται μόνο για τους συνδρομητές. Ζ) Μετέχουν η οργανώνουν ομάδες εργασίας για θέματα σχετικά με τους οποίους της Εταιρείας: προτείνουν θέματα και οργανώνουν εκδηλώσεις.

Τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα στο Μουσείο Μπενάκη άρχισαν και πάλι στις 18 Νοεμβρίου 1988

Έχουν στόχο την επιφή των παιδιών με το Μουσείο, την ανάπτυξη της παραπρητοκοτήτας και της κριτικής της καλλιέργειας της φαντασίας και του καλλιτεχνικού ιδιαίτηρου. Τη δημιουργικότητα.

Βασίζονται στην ενεργή ουμέτοχη των παιδιών.

Αφορούν όλες τις συλλογές του Μουσείου: αρχαια, βιζαντινή, μεταβυζαντίνη και λαϊκή τέχνη, νεοεπτυλλική ιστορία, την κινεζική και την ιαπωνική ουλλογή.

Απευθύνονται σε παιδιά ηλικίας 4-7 χρονών.

Λειτουργούν για σχολικές ομάδες τις καθημερινές και για εξωσχολικές τις Σαββάτου, μετά από συνεννόηση. Παρουσιάζονται από ειδικά εκπαιδευτέμενο προσωπικό.

Τηρείται μόνιμος διάλογο με τα παιδιά για το Μουσείο, τα αντικείμενα και την περιήγηση των προσόντων και της πείρας τους, περιήγηση στις αίθουσες, προβολές, φυλλάδια με ερωτήσεις, χειροτεχνίες. Διαρκούν μιαμιστή ώρα.

Οργανώνονται στις σχολικές διακοπές έκθεσησις με χειροτεχνίες και τα Σαββάτα μημάτησα γνωριφικής, αγγειοπλαστικής, έστρωσης κ.ά.

Δανειζόνται στα σχολεία υλικό σχετικό με την τέχνη (βιβλία, διαφάνειες). Εκδιδούν βιβλία και παιχνίδια για παιδιά.

Διοργανώνονται για το κοινό ζεναγήσεις, διαλέξεις και εκθέσεις.

Πληροφορίες: τηλ. 3626.215, 3611.617 (εωτ. 23) από τις 9 π.μ. ως τη 1 μ.μ.

Μουσείο Μπενάκη, Κουμπάρη 1 & Βασ. Σοφίας

Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή, στην Αθήνα Υποτροφίες Εκατονταετηρίδας 1988-1989

Στα πλαίσια του εορτασμού της Εκατονταετηρίδας της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής στην Αθήνα, που γιορτάστηκε το 1986, καθορίστηκε μια δωρεά για την χρήση πιπτοφίων σε Ελλήνες και Κυπρίους πιπιχούχους. Το ποσό ανέρχεται σε £400 (τετρακοσίες λίρες Αγγλίας) το μήνα, για φοίτηρη μερική τρεις μήνες σε Πανεπιστήμιο Μουσείο ιδιαίτερο γερεντινικό η εκπαιδευτικό κέντρο της Αγγλίας. Η υποτροφία θα καλύψει επίσης και τα έξοδα μετάδοσης και επιστροφής; Αθήνα - Λανδίνο (στην περίπτωση των Κυπρίων, Λευκωσία - Λανδίνο).

Για τη χρήση των υποτροφιών του Ακαδημαϊκού Έτους 1988-1989, καλούμε τους ενδιαφερόμενους να δηλωσουν συμμετοχή. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι ανδρες ή γυναίκες με τα ανάλογα προσόντα, το πολύ μέχρι 40 χρόνων, με την επιθύμηση να εργασθούν πάνω σε οποιοδήποτε τομέα έρευνας καλύπτει την Αγγλική Σχολή (Αρχαιολογία, Αρχιτεκτονική, Τεχνή, Εθνογραφία, Ιστορία, Γλώσσα, Φιλολογία, Θρησκεία και έρευνα των Ελληνικών περιοχών κατά την αρχαια, μεσαιωνική ή νεώτερη περίοδο, καθώς και την εφαρμογή των θετικών επιστημών για την μελέτη οποιουδήποτε από τα παραπάνω θέματα).

Οι υποψήφιοι πρέπει να στείλουν στοιχεία με την ηλικία τους, την υπηκοότητά τους, μια μικρή περιήληψη των προσόντων και της πείρας τους, καθώς και τα ονόματα τουλάχιστον δύο απόμενων για ζέρουν, γνωρίζουν την δουλειά τους και μπορούν να γράψουν και να υποστρέψουν την αίτηση της υποτροφίας τους. Ως πρέπει επίσης να περιγράψουν την έργασια που επιθυμούν να κάνουν στην Αγγλία και την ανακοίνωση της, εφόσον κερδίσουν την υποτροφία.

Θα πρέπει, εάν είναι δυνατόν, να αναφέρουν σε ποιό Αγγλικό ίδρυμα θέλουν να πάνε και με ποιό οικεκριμένο ατόμο επιθυμούν να συνεργαστούν. Θα προτιμηθούν οι αιτήσεις που προ-

αρχαιολογικά

τείνουν μια μελετή ή κάποια έρευνα που μπορεί να ολοκληρωθεί κατά την διάρκεια μιας υποτροφίας. Θα δοθεί τουλάχιστον μια υποτροφία για Αρχαιομετρία και σχετικούς κλάδους χαρίς σε μια διάρεα που είχε την καλώσην για χορηγήσεις η SHELL ΕΛΛΑΣ.

Οι υποψήφιοι που προγραμματίζουν να εργασθούν στο Λαούδινο προειδοποιούνται για το πολύ υψηλό κόστος ζωής στην πρωτεύουσα, κυρίως οσον αφορά τη διαμονή. Δεν θα δοθούν επιπλέον χρήματα. Θα πρέπει να προσέξουν τα πλεονεκτήματα των Πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων εκτός Λαούδινου, οπου τα έξοδα είναι σίγουρα χαμηλότερα. Οι αιτητές πρέπει να είναι διακτυλογραφήμενες και να σταλούν προ το Διευθύντη της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής στην Αθήνα. Όπος Συμβίδαις 52: Αθήνα 106 76, το αργύτερο μέχρι τις 15 Νοεμβρίου, 1987. Πιθανών οι υποψήφιοι να προσκληθούν για μια συνέντευξη στις αρχές του 1988. Οι υποτροφίες θα ανακοινωθούν το Φεβρουάριο, 1988. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ξητησετε από τη Γραμματεία του Διευθύντη της Αγγλικής Σχολής. Τηλ. 7210.974.

Εταιρεία των Φίλων του Εθν. Αρχαιολογικού Μουσείου

Η Εταιρεία πιστή στους σκοπούς της, τη διάδοση του αρχαιόφιλου πνευματού και τη δίσωση της πολιτιστήριας αρχαιοί κληρονομίας, οπως και την ιθική και υλική υποστήριξη της Ενικού Αρχαιολογικού Μουσείου, επίλιζει να επιπλέσει το έργο της με τη δοθεία και συμπαράσταση των εκλεκτών μελών και φίλων της.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου παρακαλούμε να λάβετε υπ' οψί ας τα παρακατώ. Από τη νεα περίοδο 1987-1988 η συνδρομή των μελών ανένταν στο ποσό των 2000 δραχμών. Θα αρχίσουν τα ειδικά προγράμματα των έναντιγραφών στο Μουσείο για τα προβληματικά παίδια. Παρακαλούνται τα μέλη που θα ήθελαν να βοηθήσουν στα προγράμματα αυτά να επικοινωνήσουν με τη Γεν. Γραμματεία κάθε Τρίτη και Πέμπτη ώρες 10 έως 12 το πρωι. Θα πραγματοποιηθεί στις αρχές του 1988, η δευτερη μεγάλη εκδρομή

στο εξωτερικό στην ΑΙΓΑΥΠΤΟ, στη χώρα των Θεών και των Συμβόλων των μυστηρίων και των ονείρων.

Εγκανιάζεται το νέο πρόγραμμα διάλεξων και από διαπρεπείς ένοντας επιστήμονες.

Δεκέμβριος: 2/12/87 στις 6 μμ.: Μυριαν Caskey: «Ο Ναός στην Αγία Ειρήνη Κέας». 9/12/87 στις 6 μμ.: Γ. Παπαθανασοπούλου: «Άπο το Νεολιθικό Δρόμο». 16/12/87 στις 6 μμ.: Ε. Μπουρνιά: «Κυκλαδικοί Ανάγλυφοι Πίθαι».

Η Εταιρεία θα είναι ανοικτή κάθε μέρα πλην Σαββάτου 10-12 π.μ. Ενα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου θα δριοκεται παντού τις μέρες και τις ωρές αυτές.

Γραφεία: Τοσίτα 1, Α' ορόφος, Αθήνα 106 82, τηλ. 8229 633

Κέντρο Μελετών της Ακροπόλεως

Το Κέντρο Μελετών της Ακροπόλεως, το οποίο στεγάζεται στο κτίριο Βαύλερ, στο χώρο του Μακρυνιών, είναι ανοικτό καθημερινά, με ώρες λειτουργίας για το κοινό, 9 π.μ. - 2 μ.μ. από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή και 10πμ. - 2 μ.μ. τα Σαββατοκύριακα.

Στο κτίριο Βαύλερ, όπου έγιναν εκτελέσμενές εργασίες αποκατάστασης και ανακαίνισης, στεγάζονται:

— Τα πολύεμματα -Μεσαιωνική Ακρόπολη- και -Προστάθειες συντηρησης των μνημείων της Ακρόπολεως».

— Η έκθεση -Η Ανατίναξη του Παρθενώνα -300 Χρόνια από το Μοροζί-

— Η έκθεση για τα έργα συντήρησης στην Ακρόπολη.

— Η έκθεση που αφορά αντιγραφά από το γιλυπτό διακοσμο του Παρθενώνα (θρικεύεται προς ολοκλήρωση). Εξ αλλού από την Α Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων της Ακρόπολεως ανακοινώθηκε ότι έχει αρχίσει η πρεργράμμα (μωβήσεις σχολείων κλπ.) που θα γίνουν στο Κέντρο Μελετών της Ακρόπολεως.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι για το κοινό που θα επικοπεται τις παραπάνω εκθεσίες θα υπαρχει αρχαιολόγος που θα δίνει την απαραίτητη πληροφόρηση.

Δελφοί

Η 3η Εφορεία Προϊστορικών και Κλα-

σικών Αρχαιοτήτων των Δελφών σε συνεργασία με τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή συνέχισε τις ανασκαφικές έρευνες στο αρχαίο Γυμνάσιο (γυμναστήριο). Ανακαλύφθηκε φέτος και αποκαλύφθηκε η παραδρομήδα (υπαιθρίος χώρος άθλησης στο τρέξιμο) που αποτελεί μέρος του ιερού. Ο χώρος είναι επισκέψιμος.

Ανδρόνικος - Βεργίνα

«Η Ζωγραφική στην αρχαία Μακεδονία - οι τοιχογραφίες της Βεργίνας», είναι το θέματα της ομιλίας του καθηγητή κ. Μανόλη Ανδρόνικου, που δοθήκε την Τετάρτη, 4 Νοεμβρίου, στις 7 μ.μ., στην Αρχαιολογική Εταιρεία, στα πλαίσια των εκδηλώσεων του φετινού εορτασμού για τα 150 χρόνια από την ίδρυση της.

Επίσης στην ομιλία του αυτή τη καθηγητής κ. Ανδρόνικος αναφέρθηκε στο μακεδονικό τάφο, που το χρονελαφάντων θρόνο, που έφερε πρόσφατα στη φως, με τις ανασκαφές που συνέχισε στη Βεργίνα - πρώτη επιτυχημοκανονική ανακονίση στην Αρχαιολογική Εταιρεία.

Το τέλος του 1987 φύλαγε μια έκπληξη: ο καθ. Μ. Ανδρόνικος ανέσκαψε νέο μακεδονικό τάφο στη Βεργίνα. Ο τάφος αυτού είναι ο μεγαλύτερος γνωστος του τύπου αυτού (μητ. 10,60 μ.). Δυστυχώς είχε συλληφθεί κατά την αρχαιότητα. Είπε ελάχιστα αντικείμενα θρέπθηκαν, υπαρχεί ομάς θρόνος 1,5m. ύψους με γλυπτή και γραπτή διακόσμηση. Η διατήρηση του τάφου αυτού είναι θαυμάσια, τα χρώματα του διάκοσμου των τοιχών και του θρόνου είναι ακομή ολοκληρωτά. Υπομονή μέχρι να μελετηθεί και να ανακοινωθεί ο καθ. Ανδρόνικος τα σημείωμά του. Το μόνο που είπε είναι πως ο τάφος ανήκει σε γυναίκα της θασιλικής οικογένειας.

Μυκήνες εκτός των τειχών

Στην ομιλία που έδωσε ο καθ. Ιακωβίδης στα πλαίσια των εκδηλώσεων για τα 150 χρόνια της Αρχαιολογικής Εταιρείας, αναφέρθηκε στις μεγάλες ανασκαφές έρευνες των Μυκηνών και στις νέες προσποκτικές που διαγράφονται με τις ανασκαφές έρευνες έξω από τη τείχη των Μυκηνών. Εκατό χρόνια ουσιωτικές έρευνες

αρχαιολογικά

της Αρχαιολογικής Εταιρείας στο χώρο των Μυκηνών έφεραν στο φως το Κυκλώπειο τείχος, με την πύλη των Λεόντων, το ανάκτορο, τους βασιλικούς ταφούς με τα πολύτιμα ευρήματα και συγχρόνως απέδειξαν τη συνέχεια του ελληνικού πολιτισμού, που ανέβη τότε, μεταξύ του 1600 - 1100 π.Χ. Τις ανασκαφές διενεργεί τα τελευταία χρόνια ο καθ. Γ. Μυκώνας και από το 1984 συνανασκαφέας του είναι ο καθ. Σπ. Ιακωβίδης. Η συνεχής ανασκαφική έρευνα οδήγησε στην αποκάλυψη των περισσότερων τυμάτων μέσα στην Ακρόπολη, μερικών πιτίων έξω από τα τείχη, μέρους του οδικού δικτύου, που συνέδεται τις Μυκήνες με το γύρω κόσμο και πολλών τάφων των βασιλέων και πολιών της περιοχής αυτής. Η έρευνα δεν έχει ακόμη τελειώσει και η εργασία που απομένει να γίνει πιστεύεται ότι θα απασχολήσει την Εταιρεία για αρκετές ακόμη γενένες αρχαιολογίας, αφού πρέπει να ερευνηθεί ο καθ. αυτό πόλη, που δρισκεται εκτός των τείχων και που καταλαμβάνει μεγάλη έκταση.

Το Γαλαξείδι αρχαιολογικό χώρος

Αρχαιολογικός χώρος κηρύχθηκε τμήμα του οικισμού του Γαλαξείδη, από οποίο ανθρώπαι οι μητρικά λείψανα του αρχαίου τείχους και ελληνιστικού νεκροταφείου.

Επισης πριν κηρυχθήκαν αρχαιολογικοί χώροι στο Γαλαξείδι:

— Ο λαξεύτος τάφος, που αώνεται στη βόρεια είσοδο της πόλης, στη θέση «Μύλας», με ζώνη προστασίας 100 μ. γύρω από αυτόν.

— Ο γύρω από το τάφο του «Ασκρού» χώρος, με ζώνη προστασίας 50 μ.

— Το οπήλαιο στη δραχώδη περιοχή «Άγκονα» ή «Άκονα», με ζώνη προστασίας 50 μ. Πρόκειται για οπήλαιο λατρείας.

Μαθήματα παραδοσιακής θεονίας

Η πρώτη παρουσίαση του βιβλίου «Το Μικρασιατικό Κέντημα - Τζέρμες» (Έκδοση του ΕΟΡΜΜΕΧ) έγινε το Σάββατο, 17 Οκτωβρίου στο Μου-

σειο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης (Κυριακήναιον 17 - Πλάκα) από το Ιδρυμα Προστασίας Ελληνικής και Μικρασιατικής Χειροτεχνίας. Μαθήματα για την εκμάθηση της παραδοσιακής θεονίας, τα οποία παρέχονται δωρεάν, αρχισαν ήδη στον ίδιο χώρο. Για πληροφορίες πηλέφουντας το Ιδρυμάτος: 8675.108 / 93.48.854 / 94.17.497 / 93.30.782.

Παραδοσιακή μουσική

Αν και δεν είναι αρχαιολογική η ειδηση, απετακά πάντας των ενδιαφερομένων μας. Το Οιδεό «Νίκος Σκαλκώτας» από φέτος εισάγει τη μελέτη και τη διδασκαλία των οργάνων της μουσικής μας παραδόσης. Πρόκειται για πρωτοβουλία μεγάλης σημασίας, γιατὶ συγκεντρώνει γνωστούς μουσικούς που θα διδάσκουν την τέχνη τους: Τάκης Διακογώρης στα σαντούρι, η Ανίες Αγκονιάτη στα κανονάκι, ο Νίκος Φιλιππίδης στο κλαρίνο, ο Κώστας Φιλιππίδης και ο Χρόστος Ταϊμαρόλης στο λαούτο, ο Κώστας Γερεβήλης στο τουμπερέλι, το τναύλι και το τνέφι, ο Βασίλης Κεκές στη γκάντα. Ούτι -την ελληνική προσαρμογή του περιοικού οργάνου που ήρθε στην Ελλάδα με τους Βυζαντίου- θα διδάξει η Ιωάννα Αντρίους.

Ελληνική βιβλιοθήκη Clary Thompson

Στην Ελληνοαμερικανική Ένωση, Μασασαλίας 22 Αθήνα 106 80, (Τηλ. 3629886 εσ. 51), λειτουργεί διανοετής βιβλιοθήκη που έχει γύρω στις 6.000 τόμους. Ετήσια συνδρομή 500 δρχ., μια φοιτητές και μαθητές 300 δρχ.

Η άγνωστη Ελλάδα

Από το Παρίσι μας ήρθε η ενδιαφέρουσα είδηση ότι η Εθνοαρχαιολόγος Anna Guest - Παπαμανώλη (βλ. Αρχαιολογία 3, 1982 και 9, 1983) κάνει σειρά διαλέξεων που συνοδεύονται από προβολές, στο Παρίσι. Το θέμα που θα πραγματευτεί φέτος είναι «Η Κρήτη και τα βασιλεία της». Μερικά από τα επιμέρους θέματα: «Φυσι-

κό περιβάλλον και καθημερινή ζωή στη μινωική Κρήτη», «Οι πλανάδες και η οικονομία των κρητικών ανακτόρων», «Από τα κρητικά ιερογλυφικά ως τα πρώτα ελληνικά κείμενα», «Στα κρητικά σπήλαια: Λιστές και θεοί» είναι η εξέρευνη γνωστών «τόπων» από νέους δρόμους, είναι η γνωριμία με την Ελλάδα που οι ξένοι δεν μπορούν να δουν μόνοι τους, είναι η συνάντηση με αρχαία έθιμα και παραδόσεις που επιζύν μέσα στην ορθόδοξη χριστιανική θρησκεία.

Το Διατηρητέο

Να μια καλή χρήση για ένα διατηρητέο στην καρδιά της Αθήνας. Ζαΐμη 46A (τηλ. 8226164) άνοιξε καινούριο εστιατόριο σε διατηρητέο σπίτι. Καλόγουσα, πολιτισμένο αναδεικνύει το όμορφο οίκημα.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ε' Πολιτιστικό Συμπόσιο Διαδεκανήσου

Το Ε' Πολιτιστικό Συμπόσιο Διαδεκανήσου (που διεξάγεται κάθε δύο χρόνια στο διαφορετικό νησί) πραγματοποιήθηκε φέτος στη Νισύρο από 23 μέχρι 27 Αυγούστου. Συμμετείχαν αρκετοί ερευνητές που ασχολούνται με ιστορία, γλωσσολογία, γραμματολογία και λαογραφία. Ξεχωρίσουν οι εισηγήσεις μιας ομάδας αρχαιολόγων που εργάζονται στην ΚΒ' Εφερία Προιστορικών και Κλασικών Αρχ/ των και στην 4η Εφερία Βιζαντινών Αρχ/ των Διαδ/ σου. Παρουσιάσαν αρκετά ενδιαφέροντα αρχαιολογικά και ιστορικά θέματα που αναφέρονταν στην Νισύρο. Κω και Ρόδο. Συγκεκριμένα σημειώνουν τις ανακοινώσεις κατά αλφαριθμητική σειρά των εισηγητών και κατά περιόδους. ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΗ - ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ: 1) Μαρκέτου Τούλα: Προιστορική Κώ: Προβλήματα στρωματογραφίας. 2) Μαστρατάς Ανώνης: Διδύμοι ταφικοί μνημείοι από τη νεκρόπολη της Αρχαίας Ρόδου (Συμβολή στη μελέτη των αρχαίων νεκροπόλεων). 3) Παπαχριστοδούλου Γιάννης: Σχέσεις Ni-

αρχαιολογικά

σύρου και Ρόδου στην αρχαιότητα. Ο Δήμος των Νισυρίων στα πλαίσια της ενιαίας Ροδιακής Πολιτείας, 4) Πατσιάδα Βάσω Δύο ταφικά μνημεία στην περιοχή της Αρχαίας Ρόδου. 5) Τσοποτού - Φιλήμονας Μελίνα: Ανασκαφικές έρευνες στη Νίσυρο. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΕΠΟΧΗ: 1) Αρχοντόπολος Θόδωρος: Κύκλος της Αγίας Αικατερίνης στην ομώνυμη εκκλησία της Μεσ. Πόλης της Ρόδου 2) Βολανάκης Ιωάννης: Ο βυζαντινός ναός της Αγ. Γεωργίου Λαύρια στα Μαστρά Ρόδου: Αρχιτεκτονική - Τοιχογραφίες. 3) Κατοικήτη Αγγελική: Οι τοιχογραφίες στο παλαιοχριστιανικό διαπιστήριο της Κω. 4) Παπαδιαλέοιπος Ελένη: Πρώτες γνωκές ανασκαφικές παρατηρήσεις σε μια γνώμωντα εκκλησία της Μεσ. Πόλης της Ρόδου. 5) Φλωβέου Γιώργος: Οι τοιχογραφίες της Αγ. Τριάδας στα Νικιά Νισύρου: Μια πρώτη προσεγγίση. Το επόμενο Συμπόσιο οριστήκε να γίνει στην Πάτμο.

60 Διεθνές Συνέδριο Προϊστορικού Αιγαίου

Έγινε στην Αθήνα από τις 30 Αυγούστου ως τις 5 Σεπτεμβρίου το 60 Διεθνές Συνέδριο Προϊστορικού Αιγαίου με την συνεργασία των Υπουργείων Πολιτισμού και Αγιασου και των Πανεπιστημίων Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Ιωαννίνων - Κρήτης - Αιγαίου. Ήμερα του Συνέδριου: Το Προτοτύπο Αιγαίο και σχέσεις με τις γύρω περιοχές (θλ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ 24). Οι ανακοινώσεις αποτελούσαν μεγάλες ενότητες όπως: άνθρωπος και φυσικό περιβάλλον, γραφιτ και γλυπτό, πολιτιστικό περιβάλλον, οικονομία και οικονομικές σχέσεις, παραγωγή, παραγωγή και εμπόριο, τεχνολογία, μεταλλουργία, ναυσιπλότο, κοινωνική οργάνωση κ.ά. και συνέβαλαν στην όσο το δυνατόν πλήρεστη κατανόηση της προϊστορικής περιόδου, στο χώρο του Αιγαίου. Στην καταληκτική συνεδρία μετάξυ των άλλων ψηφίστηκε η διοργάνωση του Συνέδριου από δύο και πέρα να γίνεται σε ένα από τα νησιά του Αιγαίου.

Ελληνική Ανθρωπολογική Εταιρεία

Η Ελληνική Ανθρωπολογική Εταιρεία

στο πλαίσιο των επιστημονικών της υποχρεώσεων διοργάνωσε τον περασμένο χρόνο το «Ανθρωπολογικό Συμπόσιο 1986» με τη γενική θεματολογία «Η ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΑΣΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ».

Το Συμπόσιο αυτό, έγινε στο τέλος του μηνός Νοεμβρίου στην Πανεπιστημιούπολη Αθηνών, στις αιθουσές του Βιολογικού Τμήματος.

Με το Συμπόσιο αυτό, εμείς πετύχαμε έναν από τους στόχους μας.

Να μάθωμε ποιοι εργάζονται σήμερα στην πατρίδα μας στις ανθρωπολογικές επιστήμες και έχουν τη διάθεση να συνεργάσθουν και να γνωρίσουν το χώρο που εργάζονται. Εμεις πετύχαμε ούτι στοίχοι μας ακόμη δεν έχουν αποληφθεί, δηλαδή ακόμη δεν ευρέθηκαν όλοι που εργάζονται σήμερα είτε σε ερευνητικά κέντρα είτε ελεύθεροι και κυρίως δεν γνωρίστηκαν οι επιστήμονες (ερευνητές) μεταξύ των είτε για να συνεργάσονται αν υπάρχει τέτοιο πεδίο είτε να ανταλλάξουν τις δικές τους αποψίες χρήσιμες στην έρευνα. Το σπουδαίωτερο θέμας καθήκοντς της Εταιρείας μας, είναι να γνωστοποιήσουμε στους νέους επιστήμονες τους τομείς έρευνας που υπάρχουν και κυρίως να τους συστηματίσουμε για συνεργασία σε ειδικούς.

Για το σκοπό αυτού εμείς συνεχίζουμε την προσπάθειά μας για τη διοργάνωση και νέων Συμποσίων αλλά και Συμμετάριαν και άλλων διαλέξεων στο πλαίσιο των ανθρωπολογικών επιστημών.

Για πληροφορίες Ε.Α.Ε., Τ.Θ. 14206, 115 10 Αθήνα.

Διαλέξεις στην Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών

Η Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών δρισκεται στην ευχάριστη θέση να αναγγέλει τον κύκλο των διαλέξεων της για το 1987-8. Εκτός από δύο εξαιρέσεις, οι διαλέξεις θα γίνονται κάθε δεύτερη Τρίτη καθείμενα, στις 6:30 μ.μ. στο Σαλόνι του Loring Hall της Σχολής.

Τρίτη, 8 Δεκεμβρίου - Helen North, Swarthmore College: «The Iconography of Eloquence».

Τρίτη, 19 Ιανουαρίου - LECTURE IN HONOR OF EUGENE VANDERPOOL

John McK Camp, II, Mellon Professor of Classical Studies: «The Sanctuary of Artemis at Brauron».

Τρίτη, 9 Φεβρουαρίου - Claire Parlowou, Ephoreia of the Cyclades: «Akrotiri ή Θήρας: Τυπολογία και Σχεδιασμός στην Αρχιτεκτονική της Υστεροκλαδικής Εποχής».

Τρίτη, 8 Μαρτίου - Alexander McGillivray, Co-Director of Palaikastro Excavations: «Recent Excavations at Palaikastro».

Τρίτη, 12 Απριλίου - Olga Tzachou - Alexandri, Director National Museum: «Contributions to Eighth Century Ship Representations».

Τρίτη, 10 Μαΐου - Theodora Karagiorga, Ephor of Athens: «Δημόσια έργα και ανασκαφές στην Αθήνα τα τελευταία πέντε χρόνια».

Απογευματινές διαλέξεις που δεν περιλαμβάνονται στον πιο πάνω κατάλογο είναι:

30 Μαρτίου - Ετήσια ομιλία

31 Μαρτίου - Διάλεξη του καθ. Ronald Strood για το ίερό της Δήμητρας στην Κορίνθια και ανακοίνωση των εργασιών της Σχολής.

Κυκλαδική Τέχνη

Με την ευκαιρία της έκθεσης Κυκλαδικής Τέχνης (θλ. Βιβλία: Archaeology) οργανώθηκε στις 9 Νοεμβρίου 1987 Συμπόσιο με θέμα την επιστημονική και οπτική αναγνώριση της Κυκλαδικής τέχνης στο Virginia Museum of Fine Arts.

Συντήρηση στο χώρο της Μεσογείου

Στις 22-23 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε ελληνοταλικό συμπόσιο με θέμα «Επιστημη και Συντήρηση αρχαιοτήτων και έργων τέχνης» που στεγάσθηκε στο κτίριο της οδού Μακρυγιάννη 2-4 το σημερινό «Νέο Μουσείο Ακροπόλεως». Στο συμπόσιο πήραν μέρος επιστήμονες και των δύο χωρών και συζητήθηκαν θέματα αναστήλωσης και συντήρησης, τόσο ειδικών μημείων όσο και κοινής συνεργασίας στο χώρο της Μεσογείου.

αρχαιολογικά

Η Ετήσια Σύνοδος της Διεθνούς Επιτροπής Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στο Παρίσι

Στο Παρίσι, στο εκθεσιακό κέντρο της VILLETTÉ, πραγματοποιήθηκε από τις 5 έως τις 12 Ιουλίου, η ετήσια σύνοδος του τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Διεθνούς Επιτροπής Μουσείων της UNESCO (ICOM-CECA). Στη συνάντηση αυτή έλλαβαν μέρος 300 περίπου συνέδροι από διάφορα Μουσεία της Ευρώπης, Αμερικής, Ασίας και Αφρικής;

Το κυριακό θέμα του συνεδρίου, γύρω από το οποίο αναπτύχθηκαν και οι διάφορες ανακοινώσεις, ήταν: «Πολιτιστική Κληρονομιά και Εκπαιδευτικές Διαδικασίες: Νέοι Μέθοδοι Επικοινωνίας Μουσείων - Κοινού.»

Οι ομήλητες παρουσιάσαν όλους τους σύγχρονους τρόπους επικοινωνίας κοινού - μουσείου, κοινώς και τις εμπειρίες τους από την εφαρμογή διαφόρων εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε μουσεία κάθε κατηγορίας. Διαπιστώθηκε για μια ακόμη φορά ότι από τα μουσεία θέλουν να είναι ζωντανά πενεματικά ίδιωματα με προσφορά στον τομέα της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομίας, οφείλουν να «πληριάζουν» τους επισκέπτες με τρόπους πρωτότυπους που διεγέρουν το ενδιαφέρον, και κάνουν τη γνώση βίωμα και εμπειρία. Παρόλο που η επιλογή των θέματων, που παρουσιάσθηκαν, ήταν πολύ αυτηρή, - μόνον 20 πραγματοποιήθηκαν -, η Ελλάδα συμμετείχε με τρεις ανακοινώσεις πλαισιωμένες με προβολή VIDEO και SLIDES. Συγκεκριμένα αναπτύχθηκαν τα εξής εκπαιδευτικά προγράμματα:

1. ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ: Ανάμεσα στο Μύθο και την πραγματικότητα (Υπουργείο Πολιτισμού)
2. ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ: (Α' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων και Σχολή CAMPIONI).
3. ΜΗΝΙΕΣ ΠΗΛΙΟΥ: Παραδοσιακός οικισμός - ανοικτό Μουσείο (Φαιν Σταμάτη). Ακόμη στον ειδικό εκθεσιακό χώρο που λειτουργούσε στα πλαίσια του συνεδρίου, η Ελλάδα παρουσίασε υλικό εκπαιδευτικό και φωτογραφίες από τα εκπαιδευτικά προγράμματα: ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ, ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ (Υπουργείο Πολιτισμού), Μια Ημέρα στην Ακρόπολη (Α'

Εφορεία Αρχ/των και Σχολή CAMPIONI) ΚΥΚΛΑΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ (Μουσείο Γουλανδρή), Εκπαιδευτικά Προγράμματα, Μουσείο ΜΠΕΝΑΚΗ, και ΜΗΝΙΕΣ, Ανοικτό Μουσείο [Φ. Σταμάτη].

Το πανώ της εκπαιδευτικής εκθέσεως «ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ» και το ειδικό puzzles με τις Μυκηναϊκές τοιχογραφίες. Τα puzzles πωλούνται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Αποψη της εκθέσεως που λειτουργούσε στα πλαίσια της σύνοδου ICOM-CECA στο εκθεσιακό κέντρο στην VILLETTÉ, Παρίσι.

Το ενδιαφέρον των επισκεπτών μπονώλησε η παρουσίαση μιας ειδικής πωλήσεων ειδών, που το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων παρήγαγε με τη δυνητική της Ομάδας Εκπαιδευτικών Προγράμματων την ΥΠΠΟ. Τα πωλήθηκαν αυτά, αριστερές, τετράδια με ασκήσεις και σπάζοκεφαλίες, σελιδοδείκτες, Γραμματόσημα και Puzzles, άλλα εμπνευσμένα και βασισμένα σε θέματα που πραγματεύονται τα εκπαιδευτικά προγράμματα του Υπουργείου Πολιτισμού σχεδιάστηκαν ειδικά, για να ανακαλύψουν συνειρμικά σημαντικές πληροφορίες

που τα παιδιά πρέπει να αποκομίζουν αφήνοντας τους χώρους λειτουργίας των προγραμμάτων.

Κοινή διαπιστώση της Ελληνικής ομάδας, αλλά και όλων όσων μετείχαν στις εργασίες της σύνοδου, ήταν ότι τα ελληνικά εκπαιδευτικά προγράμματα ήσαν εξίσου πρωτόβιμα με αυτά των χωρών που διαδέουν περίπατο πολλών ετών και αφορούν τεχνικών μεσών.

Αποτέλεσμα της καλής παρουσίας της Ελλάδας ήταν η πρόταση ICOM-CECA για την διοργάνωση της επομένης σύνοδου στη χώρα μας, πρόταση που η Ελλάδα απεδέχθη πρόσφατα.

Δ. Πικοπούλου-Τσολάκη

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

«Ελλάδα και Θάλασσα»

Στις εκδηλώσεις του Amsterdam, Πολιτιστική Πρωτεύουσας της Ευρώπης 1987, την Ελλάδα εκπροσώπησε η έκθεση «Ελλάδα και Θάλασσα» που εγκαινιάστηκε στις 28 Οκτωβρίου. Η έκθεση «Ελλάδα και Θάλασσα» περιλαμβάνει 308 αντικείμενα, επιλεγμένα από ένα μεγάλο αριθμό ελληνικών μουσείων, εκκλησιαστικών και ιδιωτικών συλλογών, και υποδιαιρείται σε 17 εκθετικές ενότητες, προσάλλοντας την άμεση εξάρτηση της ιστορικής πορείας του ελληνισμού από το υπόρι ο στοχείο, όπως την καταγράφουν κυρίως οι μεταμορφώσεις των πολιτιστικών γεγονότων από την αυγή της Εποχής του Χαλκού έως τις μέρες μας.

Αξιόλογος είναι ο κατάλογος της έκθεσης που αποτελεί μελέτη της ιστορίας της τέχνης και της αρχαιολογίας του ελλαδικού χώρου από την προϊστορία ως τις μέρες μας.

ΜΟΥΣΕΙΑ

Το κτήριο στον χώρο Μακρυγάννη και οι χρήσεις του

Ιστορία της περιοχής. Από τις αρχαίες πηγές γνωρίζουμε ότι στην

αρχαιολογικά

περιοχή Μακρυγιάννη, υπήρχαν σημαντικά ιερά, όπως του Διονύσου εν Λίμναις και το τέμενος του Κόδρου του Νηλεώς και της Βασιλής. Οι ανασκαφές αποκάλυψαν ένα τμήμα οικισμού της Μέσης Εποχής του Χαλκού, ένα δρόμο με κατεύθυνση πεδιάντα προς το ιερό του Διονύσου και διάφορα ρωμαϊκά κτίσματα με μωσαϊκά διάπεδα.

Ιστορία του κτηρίου. Το παλιό κτήριο στο χώρο του στρατοπέδου Μακρυγιάννη, κτίσθηκε το 1836 από τον W. Weiler, μηχανικό του Βαυαρικού στρατού, για να χρησιμεύεται ως στρατιωτικό νοσοκομείο. Το 1920 εγκαταστάθηκε εδώ η Χωροφυλακή που απομάκρυνθήκε πριν από 10 χρόνια. Το 1930 το κτήριο κινδυνεύει να κατεδαφισθεί όταν ο Βενιζέλος προτείνει να ανεγερθεί το Δικαστικό Μέγαρο στο χώρο, πράγμα που προκάλεσε την αντίδραση των Αθηναίων.

Όταν το 1975 ανεντέπειτο οικόπεδο για το νέο Μουσείο Ακροπόλεως ο τότε πρωθυπουργός Κ. Καραμανής φρόντισε να μεταφερθεί η δύναμη της Χωροφυλακής σε άλλο χώρο. Μετά από δύο ακραίως αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς (1977, 1979) το κτήριο και το οικόπεδο εγκαταλείφθηκαν και επανελήφθησαν ζητήματα να παραχωρθούν για άλλες χρήσεις. Με πρωτοβουλία της Υπουργού μας κας Μ. Μερκούρη το κτήριο άρχισε να επισκευαζεται το 1985 με σκοπό να στεγάζεται αντίγραφα από τα Ελγυάτα μάρμαρα.

Εκθέσεις. Έτη αποκαθισθήκε μαζί με τα αντίγραφα των Εγνητεμένων γύλιπτών, να εκτεθούν στο ισόγειο και τα αντίγραφα από όλο το γύλιπτο διάκοπο του Παρθενώνα, ώστε ο επικόπτης να έχει μια πλήρη εικόνα του Φειδιακού έργου.

Στον ίο όρφο ο επικόπτης θα μπορεί να πληροφορθεί από σχέδια, φωτογραφίες, διαφάνειες, ταίνιες και άλλα εποπτικά μέσα αφενός την ιστορία των καταστροφών στα Μνημεία της Ακροπόλεως και αφετέρου την ιστορία των αναστήλωσεων και της συντήρησης των Μνημείων, που ανέλαβε η Πολιτεία από την πρώτη χρονία της ελληνικής ανενέρησης αώς σήμερα.

Η έκθεση αυτή παρουσιάσθηκε για πρώτη φορά το 1983 στην Εθνική Πινακοθήκη και ταξίδεψε κατόπιν στο

Λονδίνο, στο Αμερικανικό, στο Παρίσι και στη Μόσχα. Σήμερα παρουσιάζεται με κάποιες αλλαγές, αφού εν τω μεταξύ οι εργασίες στο Ερέχθειο έχουν περατωθεί, ενώ στον Παρθενώνα πραγματοποιείται ήδη το πρώτο από τα 12 προγράμματα που έχουν εξαγγελθεί.

Στόχοι. Με τις εκθέσεις αυτές η Εφορεία μας επιδιώκει το κτήριο αυτό να γίνει ένας χώρος προετοιμασίας για τους εποικοτές της Ακροπόλεως και προ πάντοις για τα παιδιά για τα οποία θα υπάρχουν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα και ένας χώρος επικοινωνίας με ένα ευρύτερο κοινό που ενδιαφέρεται να ενημερωθεί σε διάφορα αρχαιολογικά, ιστορικά και άλλα καλιτεχνικά θέματα και τέλος ένα κέντρο για την πρώθυμη μελέτη σχετική με την Ακρόπολη και τα μνημεία της. Οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να κάνουν χρήση της Βιβλιοθήκης και του αρχείου φωτογραφιών και σχεδίων.

Το Κέντρο αυτό θέβαια δεν θα είναι παρά ένα παράρτημα του νέου Μουσείου Ακροπόλεως που είναι φυσικά ο τελικός μας στόχος;

Έθη Τουλουπά

Έκθεση μεταβυζαντινών τοιχογραφιών στη Χίο

Στο κτήριο Ιουστινιάνη της Χίου ανοιξεί διάρκης έκθεση που περιλαμβάνει αποτοκισμένες βυζαντινές τοιχογραφίες εκκλησιών της Χίου. Τμήμα ξειδύλλιων τεμάτων και εικόνες (προέρχονται από εκκλησίες της Χίου) κ.λ.π. Τα εκθέματα αυτά έχουν συντηρηθεί στα εργαστήρια της τοπικής εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και παρουσιάζονται για πρώτη φορά.

Παρθενώνας - Μοροζίνι

Στις 28-9-87 άνοιξε, στη Γενναδείο Βιβλιοθήκη, έκθεση με θέμα «Η ανάτιναση του Παρθενώνα από τον Μοροζίνι» που οργάνωσε η Βιβλιοθήκη της Γενναδείου Βιβλιοθήκης κα Σόφη Παπαγεωργίου. Με σπάνιες εκδόσεις βιβλιών, γκραφούρες και χάρτες παρουσιάστηκε η κατάσταση της Ακροπόλης, πριν, κατά τη διάρκεια,

και μετά την εκστρατεία των Βενετών.

Προβολή 1

Εξάπλωση της Βενετίας στην Ανατολή

Η νοτική δύναμη της Βενετίας έκινε τα 11ο αιώνα σταν ο πότις Ρόμπερ Γκούκαρ δημιουργήσε ναν ισχυρό στόλο με τον οποίο σχεδίασε να κυριεύειει ολόκληρη τη Βαλκανική Χερσόνησο.

Προβολή 2

Η νοτική δύναμη της Βενετίας

Το κλειδί της επιτυχίας των Βενετών οιεκίατον κατεγύρι μέρος που στην ίσημη το 1104 του κρατούντοντο υπό την οποία έγιναν πάνω σε βαζαντινά πρότυπα και ειδικεύοντα στην κατασκευή πλευρικών καραβών.

Προβολή 3

Βενετία και Τούρκοι

Κατά τη διάρκεια του 13ου και 14ου αιώνων αιενετού κατέκτησαν πολλά ελληνικά νησιά και λαμβάνησαν μεταξύ άλλων τη Μεσογείου Στα επετατικά τους ομήρου σχέδια παρουσιάζονται ένας μεγάλος αντιτάσσος, ο Τούρκος. Εν νούματι της Πλούτη του Χριστού εννοούντο την αντιχριστού, η Δημόπρωτος του Αγίου Μόρκου αποφέρονται να ανθίσουν το ένδοτο παρελθόν και να κατέληξουν πολλοί και πολλά το πρωταγωνιστικό ρόλο που καποτε κράτουσε στην Ανατολή.

Ο Φραγκισκός Μοροζίνι καλείται να επισημάνει το μεγάλο ύδρο του πρωταγωνιστή.

Προβολή 4

Ο Φρ. Μοροζίνι στην Κρήτη

Στις 28-9-87 έπειτα από μερικές μέρες από την έκθεση της ενορίας εννοούντων των Τούρκων, ο Μοροζίνι στέλνει τμήμα της Βενετού στόλου με τον Νομάρχο Βενετίας προς την Εύβοια, ενώ ο υπόλοιπος στόλος μεταφέρει ολόκληρο το Βενετικό στρατό και τα πολεμηφόδια στον Πειραιά.

Προβολή 8

Χρονικό της εκστρατείας στην Αθήνα

Τα αιωνιόρριπτα στρατεύματα δριώνονται στην Κορίνθο Για να επιταχουνται τους Τούρκους οι Μοροζίνι στέλνει τμήμα της Βενετού στόλου του οποίου προσφέρει υποταγή και συγχρόνως βοήθεια στην Βενετία. Οι Βενετοί καταλαμβάνουν την Αθήνα προσφέρονται υποταγή και αναγέννηση στην Αθήνα. Οι Αγάγοι του Κατρόνων αρνούνται να παραδοθεί. Αρχίζει συντηρητικό βομβαρδισμός στην 25 Σεπτεμβρίου της οποίας ο Παρθενώνας και ο Ερέχθειος παρατηθούν καταστροφικά. Οι Αγάγοι παραδίδονται στον νονού παπούκηντον στον Η. Γραμματική έκρηκτη που οικολογήθηκε προκαλεί στον Παρθενώνα συνομοτάντες καταστροφές. Από την έκρηκτη δεν έμεινε τίποτα από τη στέγη του ναου στη θέση του. Ονταρέπονται σχεδόν στο σύνολο οι τρεις τους τείχους του οποίου και κατέπεσαν πάρα πολλά αναγόμφα της ζωνόφου με πολλούς κινούς, οι οποίοι κατά την πτώση τους συμπεριέρχονται τα τεράστια μαρμάρινα των θυρών της Ακρόπολης και μετέβαλλαν σε πολλά μέρη της Αθήνας.

Προβολή 9

Χρονική της εκστρατείας της Αθήνας

Στη Ζευγαριώνα. Οι Τούρκοι κλέβονται στο Κάστρο της Ακρόπολης. Είναι από τα τελικά μένουν μόνο Ελλήνες. Επιτρέπει από προκρίτες της Αθήνας προσφέρει υποταγή και συγχρόνως βοήθεια στην Βενετία. Οι Βενετοί καταλαμβάνουν την Αθήνα. Άλλο ο Αγάς του Κατρόνων αρνούνται να παραδοθεί. Αρχίζει συντηρητικό βομβαρδισμός στην 25 Σεπτεμβρίου της οποίας ο Παρθενώνας και ο Ερέχθειος παρατηθούν καταστροφικά. Οι Αγάγοι παραδίδονται στον Η. Γραμματική έκρηκτη που οικολογήθηκε προκαλεί στον Παρθενώνα συνομοτάντες καταστροφές. Από την έκρηκτη δεν έμεινε τίποτα από τη στέγη του ναου στη θέση του. Ονταρέπονται σχεδόν στο σύνολο οι τρεις τους τείχους του οποίου και κατέπεσαν πάρα πολλά αναγόμφα της ζωνόφου με πολλούς κινούς, οι οποίοι κατά την πτώση τους συμπεριέρχονται τα τεράστια μαρμάρινα των θυρών της Ακρόπολης και μετέβαλλαν σε πολλά μέρη της Αθήνας. Οι Μοροζίνι είναι κυριαρχος της Αθήνας.

Προβολή 14

Τέλος της εκστρατείας

Σαν τρόπαιο της εκστρατείας της Αθήνας και για

αρχαιολογικά

να τιμήσει την πόλη του που είχε για εμβλήμα της το λέοντα, ο Μαρούνι έστειλε το περιφρόμιο λεοντάρι του Πειραιά και λεοντάρια που αφίστησε από την Ακρόπολη και το Θρησκείο στη Βενετία.

Ετοι μετέπειτα η εκπροσεία εναντίον της Αθήνας:

Οι Βενετοί αφού ανάγκασαν τους Αθηναίους να εγκυρώσουν τα σπίτια τους, εγκατέλειψαν και οι ίδιοι την πόλη. Η Αθήνα έμεινε έρημη για 3 χρόνια.

Προθύμης 15-16

Το σχέδιο της Ι. Κάρρερ

Το 1674 φάνεται στην Αθήνα ο Γάλλος μαρκήσιος Ολιέ ντε Νουατέλ συνδιεύμενος από Δυναρόφους, σχεδιαστής και συγγραφέας.

Το σχέδιο του Παρθενώνα που αποδίδονται στον Ι. Κάρρερ δείχνει την κατάσταση των γλυπτών του Παρθενώνα 13 χρόνια πριν από την ανατίναξη του ναού από τον Μαρούνι.

Προθύμης 18-19

Αναποροστούσιος του Παρθενώνα

Πρωτοκυκλαδική τέχνη στις συλλογές της Β. Αρετίκης

Με τον τίτλο αυτό ανοίξει στις 9/11/87 έκθεση στο Virginia Museum of Fine Arts, Richmond, (βλ. βιβλίο: Archaeology). Η έκθεση αυτή θα διαρκείει ως τις 10/1/88 και μετά θα ταξιδέψει στο Kimbell Art Museum, Fort Worth (5/3 με 15/5/88) από M.H. de Young Memorial Museum, the Fine Arts Museum of San Francisco (25/5 με 25/9/88). Τον κατάλογο μπορείτε να προμηθευτείτε από το University of Washington Press.

Federal Philadelphia 1785-1885: The Athens of the Western World

Με τον τίτλο αυτόν, άνοιξε έκθεση στο Μουσείο Καλών Τεχνών της Philadelphia για τον εργαστηριακό των 200 χρόνων του Συντάγματος. Παρουσιάζονται 250 αντικείμενα τέχνης; επιπλού, γεωγραφικοί πινάκες, ενδυμασίες, αστρικά κ.ά. φτιαγμένα στην Φιλαδέλφεια, που είναι εμπνευσμένα από αρχαία ελληνικά και ρωμαϊκά πρότυπα.

BIBLIA

Πρώτη γνωριμία με την Κρήτη του Μίνωα

Λήδα Κροντηρά

Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1987

Το δεύτερο σε σειρά βιβλίο εισαγωγής του παιδιού στην αρχαιολογία (μετά το «Γνωριμία με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο», 1985) είναι αφιερωμένο στην Κρήτη. Πρόκειται για πρωτότυπη παρουσίαση του χώρου και της ιστορίας της Κρήτης με «σωτά» διαλεγμένη και καλαιοθήτη φτιαγμένη εικονογράφηση (ισχεδία της Β. Λιάπη και φωτογραφίες). Τα κείμενα απαλλαγμένα από τα συνηθισμένα κοινωνικά επίπεδα (θαυμάσιοι, ωραιότατο κ.λ.π.) επιτρέπουν στο παιδί να αισιολογηθεί και να χαρέψει το καθέ τι. Θε υπνούσιστει τα παιδιά που δεν ζητούν πάρα να μαθαίνουν, γιατί είναι σωτά και ευχάριστα βιβλίο. Είναι το καλύτερο όντωρ για την πρωτοχρονιά.

To Ελληνικό Βιβλίο, 1476-1830

Αικατ. Κουμαριανού - Λουκ. Δρούλια, Envo Layton
Εκδ. Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Αθήνα 1987

«Κυριότερο μέλημα των συνεργατών του τόμου ήταν να δοθεί ένα, όσο το δυνατό, ολοκληρωμένο διάγραμμα των εξελίξεων που σημειώθηκαν στην ελληνική εκδοτική παραγωγή, και με το οικειότερο ότι η παρακαλούσθηση και η καταγραφή των οικείων φαινούμενων δίνει τις δυνατότητες να προμούσηνται γνώσεις και προβληματισμοί για ένα θέμα με προεκτάσεις όχι μόνο φιλολογικές αλλά, και ιδιώς, κοινωνικο-πολιτισμικές...».

Η εργασία αυτή αποτελείται από το Α' μέρος: Η εκδοτική του βιβλίου και το Β' μέρος: Η τεχνική του βιβλίου. Η εικονογράφηση είναι πλούσια, σπάνια, καλοδιαλεγμένη και οριστή σε απόσθοιτο. Το Α' μέρος της πλαίσιο ενόν στο Β' μέρος δριώσκουμε ακόμα και την εξέλιξη των ελληνικών στοιχείων. Το βιβλίο αυτό δεν πρέπει να λείπει από κανένα βιβλιοθήκη, γιατί προσφέρει πλάτι φάσμα γνώσεων και αποτελεί ένα από τα πιο «καλόγουστα» βιβλία του ελληνικού χωρου.

1988 Ημερολόγιο

Κοινημένο με κρητικές τοιχογραφίες και προλογισμένο από τον Μ.

Μπορμπουδάκη, έφορο Βιζαντινών Αρχαιοτήτων, κυκλοφόρησε από το Δήμο Ηρακλείου το καλαιοθήτο αυτό ημερολόγιο, που αποτελεί πολύ ωραιό δύρο ακόμα και για ξένους φίλους μιας και είναι διγλώσσος (ελληνικό και αγγλικό). Μακάρι και άλλοι Δήμοι της χώρας μας να έπαιρναν τέτοιες αωτές πρωτοβουλίες.

Η εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία

Η Ιστορία των 150 χρόνων της, 1837-1987

Βασιλείος Χ. Πετράκος

Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας αρ. 104, Αθήνα 1987

Στη σειρά των εκδόσεων της Αρχαιολογικής Εταιρείας, κυκλοφόρησε το βιβλίο του Εφόρου Αρχαιοτήτων Αττικής Βασιλείου Χ. Πετράκου για την ιστορία του ιδρύματος με αφορμή την επέτειο των 150 Χρόνων από την ίδρυσή του.

Το βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη:

Το πρώτο μέρος (ο. 1-186) περιέχει την εξιστόρηση της ίδρυσής του, του ανασκαφικού-αναστηλωτικού έργου της Αρχαιολογικής Εταιρείας, και τις εκάστοτε εκλογές των μελών της Εφορείας και του Συμβουλίου.

Για πρώτη φορά διαφανιζούνται γεγονότα που έχουν σχέση με τη λειτουργία της Εταιρείας και τις σχέσεις της με τους βασιλείς και την πολιτική Εξουσίας.

Το δεύτερο μέρος του βιβλίου (ο. 189-239) περιλαμβάνει κεφάλαια σχετικά με τα δημιουργήματα της Αρχαιολογικής Εταιρείας, τη βιβλιοθήκη και το οργανισμό που αφορούν στη λειτουργία της και επιστημονίανται οι σχέσεις της με τη Δύση. Στο τελευταίο αυτό κεφάλαιο δημιουργήνται δύο γράμματα του Αυγ. BOECKΗ και τρία του WILAMOWITZ, άγνωστα και ενδιαφέροντα.

Το τρίτο μέρος (ο. 243-337) περιλαμβάνει κεφάλαια σχετικά με τους ανασκαφείς της Αρχαιολογικής Εταιρείας της παλαιότερης περιόδου. Το κεφάλαιο αυτό περιέχει βιογραφικά σημείωματα ανθρώπων που συνέβαλαν στην εξέλιξη του ιδρύματος. Ιδιαίτερο κεφάλαιο αφιερώνεται στους εταίρους και κυρίως στην ομμέτοχη των γυναικών στην Αρχαιολογική Εταιρεία. Πολύ ενδιαφέρον εχει ο πί-

αρχαιολογικά

νακας των νομοθετικών κειμένων και το διδιογραφικό κεφάλαιο.

Το τέταρτο μέρος (σ. 343-418) είναι αφειρωμένη στην έργο της Αρχαιολογικής Εταιρείας και περιέχει κατά διογραφικές ενότητες τις δημοσιεύσεις όλων των ανασκαφών της, τα αρχαιολογικά περιεχόμενα των περιοδικών «Φιλιστώρω» και «Αθηναιον» και τα περιεχόμενα στην συγγραφείς, της Αρχαιολογικής Εφημερίδας (1883-1984). Με τα ευρήματα αυτά όχι μόνον αποκαλύπτεται το επιστημονικό έργο του Ιδρύματος, αλλά προσφέρεται στους αρχαιολόγους ένας άριστος διδιογραφικός οδηγός, δύον αφόρα την Αρχαιολογική Εταιρεία.

Την εικονογράφηση του βιβλίου αποτελούν παλαιές και άγνωστες φωτογραφίες, σχέδιοι και έγγραφα με τα οποία όχι μόνο διαφωτίζεται το κείμενο αλλά και αποδίδεται η εποχή της ίδρυσης της Αρχαιολογικής Εταιρείας.

Τέλος, στον πρόλογο εκτός από τις αποψεις του συγγραφέα για την αρχαιολογική ιδεολογία και για τις μορφές που πρέπει να αποκτήσει η Αρχαιολογική Εταιρεία αναγγέλλει και τη συνταξή της ιστορίας της ελληνικής αρχαιολογίας, έργο μεγάλο, του οποίου όπως η πραγματοποίηση θα αποτελέσει σημαντική συμβολή στη γνώση της πνευματικής ιστορίας της γενετερής Ελλάδας.

Παιανικά μελέτηματα

Επιμέλεια εκδ. Λευτέρης Βεκρής
Επιμορφωτικός Σύλλογος Παιανίας,
Παιανία 1987

Αξιόλογη συμβολή στο χώρο των γραμμάτων του τόπου μας, -ο Επιμορφωτικός Σύλλογος Παιανίας γιορτάζοντας τα τριάντα χρόνια απ' την ίδρυση του εκδίδει τον παρόντα τόμο, απαρχή μιας εκδοτικής δραστηριότητας αντικείμενον της οποίας είναι η ιστορία της Παιανίας.

Προσπάθεια μας πάντα ν' αναφερθούμε σε όλες τις ιστορικές περιόδους, απ' τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα, απευθύνοντας τούς στους ντόπιους επιστημονες δύο και σ' αλλούς εκτός Παιανίας, που έχουν όμως συχνάσθει με την Παιανία και τα Μεσογεία.» όπως γράφει στον πρόλογο ο Πρόεδρος του Κ.Λ. Ανδρέου. Καλαϊσθήτος τόμος, φροντισμένη εκδοση, περιέχει ενδιαφέ-

ρουσες μελέτες, γραμμένες από διακριμένους επιστήμονες, μερικές από τις οποίες είναι:

Γιώργος Π. Σταματίου, Δρ. Φιλόλογος: Δημοσιεύους «Περὶ του Στεφάνου» - Δημοσιεύντης αυτοβιογραφούμενος, Κώστας Ν. Πρίφτης, Δρ. Ιατρός, Θεολόγος: Απ' το Λιόπεδοι του 19ου αι. Η Εκκλησία, Γ.Δ. Χατζησπύρηος, Δρ. Ιατρός - Ιστοριοδίφης: Τα παρωνύμια στην Παιανία (Λάπτεσι), Ν. Ζιας, Βιζαντινόλογος, Δρ. Ιστ. της Τέχνης: Ο Φωτής Κόντονιος στην Παιανία, Γ.Δ. Χατζησπύρηος: Η Παιανία σε εικόνες (προωπ. αρχείο).

Ζαγόρι

Χαρούλα Σταματοπούλου
Εκδ. «Μέλισσα», Αθήνα 1987

Στη σειρά «Ελληνική παραδοσιακή αρχιτεκτονική» κυκλοφόρησε το τεύχος αυτό αφειρωμένο στη Ζαγόρι - συμπλέγμα 45 χωριών, βορεία απ' τα Γιάννενα.

Τα Ζαγοροχώρια χαρακτηρίζονται από την «ομοιογένεια και τη ασφάνεια των κτισμάτων τους». Οι υπόκιτοι πάντοτε σχήματα και σχέδια. Όπως οιμερικαία και συγγραφέας Χ.Σ., «η μελέτη αυτή στηρίζεται σε ερευνητικό θέμα με τίτλο "Ζαγοροχώρια" των Γ. Ντιά και Χ. Σταματοπούλου.

Αιγαιοπελαγίτικα

Τριμηνιαία περιοδικό τέχνης και γραμμάτων
Αθήνα 1987, τεύχος 5

Στο 5ο τεύχος των Αιγαιοπελαγίτικων ξεχωρίστηκε το 20 μέρος δύο κειμένων (συνέχεια) αυτού της Π. Σερέντη: «Η άυτη από την αλώσεις και οι εν αυτῇ ορθόδοξοι ναοί· που διατηρούν όχι πια τη γνώμη και τις εντυπωσίες των έξιντα ταξιδιώτων αλλά ενώς Ελλήνα, και του Μ. Ξιού: «Οι αρχαιολογοί χώροι και οι εκκλησίες της Κούθουν». Το δ' αυτό μέρος είναι αφειρωμένο στην εκκλησιαστική ιστορία και παράδοση του νησιού.

Σύμμεικτα Ζ'

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών - ΚΒΕ, Αθήνα 1987

Με την ευκαιρία της έκδοσης του ζ' τόμου των «Σύμμεικτων» από το

Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών (Κ.Β.Ε.), κρίνεται σκόπιμη η παρουσίαση του περιεχομένου καθών και μία σύντομη αναφορά στην ιδιαιτερα χαρακτηριστική της σειράς αυτής, η οποία αντανακλά την ενδιάμεστραντη δραστηριότητες και την εξέλιξη των ερευνητικών προγραμμάτων του Κ.Β.Ε. (Αρχειοκόπες παλαιογραφικές και διπλωματικές έρευνες, Τράπεζα πληροφοριών (Βυζαντινή Χρονογραφία), Ιστορική Γεωγραφία και τέλος Βυζάντιο και Σλαβοβαλκανικός κόμος πριν και μετά το 1453).

Τα ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ, από την πρώτη χρονιά της έκδοσης τους (1966) περιλαμβάνουν εργασίες των Ερευνώντων του Κ.Β.Ε., παραδίδοντας στο ελληνικό και διεθνές επιστημονικό κοινό την πρόδοση και τα αποτελέσματα των ερευνών που διεργάστηκαν στο Κέντρο, πετυχαίνοντας στην εικοσαετή σχεδόν ζων τους, μέσα από τις 3.000 σελ. περιποτού που φιλοξένησαν, να κατατελθούν με την ποιότητα και το ευρύ φάσμα των περιεχομένων τους.

Ο πρόσφατος τόμος (Αθήνα, 1987, 428 σελ., πίνακες και φωτογραφίες) περιέχει τις οκολούσεις εργασίες:

Χρήσις Α. Μαλέτου. Τρία Κυπριακά αφειρητήρια γύρροφα. Συμβολή στη μελέτη της λατινοκρατουμένης Κύπρου (αερ. 1-17).

Ερα Βρανούδη. Το αρχαιότερο σύμβολο εγγράφου για τη Θεσσαλοκαπιτανία Σταύρος (1613).

Βασιλίκη Βαζιδίου. Ο βυζαντινός αυτοκρατορικός θεότητος και η πρώτη εκβολή του πατριαρχή Φιοντού. σελ. 33-40.

Π. Γουναρόδης, Κρής και Αρμορίους στα βαζαντινά δικαστήρια. σελ. 41-57.

Ελευνόπαρο Κουντουρά. Η αγν. Ευρώπη στις σχέσεις πατων και αυτοκρατόρων. σελ. 59-75.

Σ. Λαζαρίδης. Η αρχαιολογία των δυναστικών φωνών και δεσμών στην ιστορία του Γεργείου Πανεπιμελή. σελ. 77-100.

Αννα Λαζαρίδη Παπούλου. Χελιδόνων Λακωνίας. σελ. 101-124.

T.K. Λουγγή. Η βυζαντινή ιστοριογραφία μετά το λεγόμενο «μεγάλο χάρτο». σελ. 125-163.

Α. Μαρκοπούλου. Νέα Στοχεία για τη χρονολόγηση της «Βιβλιοθήκης του Φιώντου». σελ. 165-181.

Α. Μαρκοπούλου. Ρωμαϊκή ταυτότητα Ελληνική ταυτότητα σελ. 183-192.

N.G. Μαρούνα. Θρησκευτικές αδελφότητες λαϊκών στο Ιόνιο Νησιά. σελ. 193-204.

A. Σαρδίδη. Η ιστορία της Στρατιωτικής Αρχής (1025-1261).

The Case of Uncle Tom's Cabin: Piracy, Insurrections (Causes and Effects) σελ. 237-273.

Δ. Νοταράς - Φ. Μαρινάκου. Τα ρωμαϊκά εγγράφα της Ιερας Μονής Σωμανόπετρος (Άγιον Ορος). Συνοπτικός καταλόγος. σελ. 275-419.

(γελλαϊκό).

αρχαιολογικά

Εμείς

Τριμηνιαίο περιοδικό της Εθνικής Τράπεζας για το προσωπικό της

Στο 12ο τεύχος του περιοδικού αυτού υπάρχει διασκεδαστικό ρεπορτάζ που ενδιαφέρει τους αρχαιόφιλους: Σελίδα 8. Οι υπογράφοντες. Είναι συντόμω σχολιασμένες φωτογραφίες διάφορων υπογραφών που χαράχτηκαν στα μάρμαρα του ναού του Ποσειδώνα στο Σούνιο.

Οι τέχνες στην προϊστορική Ελλάδα

Sinclair Hood

Εκδ. Καρδαμίτας, Αθήνα 1987

Μεταφρασμένο από τους Maria Pantelidou και Θεοδώρο Ξένο κυκλοφόρησε το πολύ χρήσιμο και συνοπτικό αυτό «εγχειρίδιο» που στην πρωτότυπη έκδοση του βγήκε το 1978. Προκειται για ένα από τα θεατικά βιβλία της κάθε βιβλιοθήκης. «Ένα βιβλίο στο οποίο ο καθένας θα βρει μιαν απάντηση στις απορίες του σχετικά με την τέχνη της προϊστορικής Ελλάδας».

Archaeology, vol. 40,5

September / October 1987

Στο τεύχος αυτό του Αμερικανικού περιοδικού «Archaeology» δημοσιεύεται τετραέλιο αφέρεμα της Pat Getz - Preziosi στην Πρωτοκυκλοφόρη τέχνη. Το άρθρο αυτό αποτελεί παρουσίαση της έκθεσης που ονόμαξε στο Virginia Museum of Fine Arts στο Richmond (10/11/87 - 10/1/88) - πετυχεύτηκε στην Margaret Ellen Mayo - και θα ταξιδέψει στο Fort Worth και το San Francisco το 1988. Στην έκθεση αυτή παρουσιάσανταν 147 αντικείμενα Κυκλαδικής Τέχνης από τα οποία 93 είναι ειδώλια ή τμήματα ειδώλων. Τα ακέραια ειδώλια έχουν μήκος που κυμαίνεται από 12 εκατοστά ως 86 εκ.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Από το Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων λάθος τα δελτία τύπου που δημοσιεύουμε το κάτω:

Α' ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ (12-10-87)

1) Πρόσφατα δημοσιεύτηκε στον τύπο (βλ. «ΤΟ ΒΗΜΑ» 4-10-1987 και «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» 1-10-1987) πρόσκληση ενδιαφέροντος, υπογραφόμενη από το νέο Πρόεδρο του ΤΑΠΑ κ.Π. Μπιτσάση, για τη συγγραφή εργασίων με θέματα αρχαιολογικά από κάθε ενδιαφερόμενο, με χρηματοδότηση και υποχρέωση εκτύπωσης από το ίδιο το ΤΑΠΑ. Είτε ούτε λίγο ούτε πολύ το ΤΑΠΑ, ένα ταμείο υπεύθυνο μόνο για τη χρηματοδότηση έργων που εκτελεί αποκλειστικά η Αρχαιολογική Υπηρεσία του ΥΠΠΟ και που ο πόροι του προέρχονται, επίσης αποκλειστικά, από τα έσοδα των αρχαιολογικών χώρων. μνημείων και μουσείων του ΥΠΠΟ, φαίνεται να επίδικει να μετατραπει αυτόδουλα σε έναν Οργανισμό, που θα χρηματοδοτεί ερευνητικά και εκδοτικά πρόγραμματα εκτός του ΥΠΠΟ, πέρα διάλογο από τις καθημερινές δύναμης αρμοδιοτήτων του! Επιδικεύεται να μετατρέπεται αειθάρευτα σε παρα- και υπεραρχαιολογική Υπηρεσία, προσπαθώντα να υποστηλεύει την επιπτώσουσα αρχή με υφαρπάγη αρμοδιοτήτων, που ανήκουν μόνο σε αυτή δηλαδή στην Αρχ/ κη Υπηρεσία του ΥΠΠΟ! Είναι απαράδεκτο, το ΤΑΠΑ να μη εκπλήρωνται τις συμβατικές του νομίμες υποχρεώσεις, αλλά να επεκτείνεται σε πολυπολεός παραδραστηριότητας, ασύρτε με τον αντικείμενο!

2) Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων είναι υποχρεωμένο να έναντισται την ένταση που προστιθέται στην έκθεση του ΤΑΠΑ και να στηγάπαισει τη νέα του προσπάθεια για διάσπαση καθ' ύλην υπηρεσίες του ΥΠΠΟ, ώστε να τεθεί οριστικά φραγμός στις μνημείων και εκμηδενίσης της επιστημονικής - αρχαιολογικής έρευνας, που διενεργείται στα πλαίσια της Αρχ/ κη Υπηρεσίας.

3) Υπόταξη από τα παραπάνω ο Σ.Ε.Α. απαιτεί:

α: Την άμεση ακύρωση της ανακοίνωσης του ΤΑΠΑ από τις αρμόδιες καθ' ύλην υπηρεσίες του ΥΠΠΟ, ώστε να τεθεί οριστικά φραγμός στις μνημείων πρωτοβουλίες των υπεύθυνων του ΤΑΠΑ.

β: Τον άμεσο περιορισμό του ΤΑΠΑ στα νομοθετήματα κομβικού του, που μεταξύ άλλων είναι:

(1) Η άμεση τακτοποίηση των πολυαριθμών απαλοτριώσεων, που εκκρεμούν εδώ και χρόνια σε βάρος εκαντοντάνων πολιτών,

(2) Η άμεση δημοσίευση επιστημονι-

κών μονογραφιών, διατριβών και αρχαιολογικών. Οδηγών, συνταγμένων από υπαλλήλους - αρχαιολόγους του ΥΠΠΟ, όπως έχουν επιστημονική, ηθική και νομική υποχρέωση. Οι εργασίες αυτές έχουν κατατεθεί προ πολλού στο ΤΑΠΑ, το οποίο όμως, καθώς αγνώστως, δεν προωθεί τη δημοσίευση τους, πρωτότυπας να μεριμνά και τυρδάζει περι πολλά, και μάλιστα άσχετα προς τις υποχρεώσεις του! Και

(3) Η άμεση δημοσίευση των ετησίων επιστημονικών περιοδικών εκδόσεων, όπως το «ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ» και τα «ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ ΑΘΗΝΩΝ», που αποτελούν υποχρέωση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και που συνιστούν τον ετήσιο απολογισμό του επιποτιμονικού της έργου. Οι εργασίες αυτές, που η έκδοση τους καθυστερεί εδώ και χρόνια, αποκοπούν στη διαφύσιση του ελληνικού λαού για τη πολιτιστική του κληρονομία και ταυτόχρονα αποτελούν τη συμβολή των Ελλήνων αρχαιολόγων στο διεθνές επιποτιμονικό θήμα. Εφόδους τα παραπάνω αιτήματα μας δεν γίνουν αιμέως αποδεκτά, εμαυτες υποχρεωμένοι να επιφύλαξουμε για κάθε άλλη νόμιμη ενέργεια.

Β' ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων καταγγέλλει, ότι τα μέλη του αδυνατούν πλέον να συνεχίσουν να μετακινούνται με τα ως σήμερα ισχύουντα για τη οδοιπορικά τους έξοδα. Οι επανειλημμένες διαμαρτυρίες τους στους αρμόδιους του ΥΠΠΟ δεν εφεραν αποτελεσματικά στη λύση του χρήσιου αυτού προβλήματος, με συνέπεια οι αρχαιολόγοι να αποτελούν εξαίρεση στο δημοσιουργαλικό κοινό της χώρας, αφού αναγκάζονται να «δανειζόνται» το Ελληνικό Δημόσιο για μακροχρόνια διαστάση!

Ο Σ.Ε.Α. απαιτεί να ισχύουν αμέσως, επιτέλους, και για τα μέλη του όσα ισχύουν και για άλλους δημόσιους υπαλλήλους. Γιατί είναι πια ντροπή για την Πολιτεία, η συντήρηση και διάσωση των αρχαιοτήτων του τοπίου μας να εξαρτάται από το ισχυότατο βαλαντό των υπαλλήλων της Αρχ/ κη Υπηρεσίας, στην οποία, κατά τα άλλα, το Κράτος έχει εναπόθεση την τεράστια ευθύνη για την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς! Απαιτούμε δηλαδή από 1-1-1988 επαρκή κάλυψη και έγκαιρη προκαταδολή των οδοιπορικών μας έδωσην.

Γ' ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠ) του Υπουργείου Πολιτισμού, στην προσπάθεια να αναπτύξει την εκδοτική του δραστηριότητα, αποφάσισε να χρηματοδοτήσει την εκπόνηση και έκδοση εργασιών - μελετών αρχαιολογικού περιεχομένου με θέματα που αφορούν σ' όλους τους κλάδους της επιστήμης της αρχαιολογίας (προϊστορική, κλασική, ελληνιστική, ρωμαϊκή, βυζαντινή και μεταβυζαντινή). Για το οποίο αυτό απευθύνεται στους επιστήμονες ή ομάδες επιστημόνων, που αναπτύσσουν επιστημονική δραστηριότητα στο χώρο της αρχαιολογίας, και ζητά τη συνεργασία τους με τους ακόλουθους όρους:

1) Όσοι επιθυμούν να εκδώσουν εργασίες - μελέτες που είναι ήδη έτοιμες για δημοσίευση, καλούνται να υποβάλουν στη Διεύθυνση Δημοσιεύσεων του ΤΑΠ το πρός δημοσίευσην υλικό (διακτυλογραφημένο κείμενο, φωτογραφίες, σχέδια κλπ), προσδιορίζοντας την περιόδο έκδοσης ή ημερομηνίαν της Copyright στο ΤΑΠ.
— Οι προς έκδοση στο ΤΑΠ κατατίθεμενες εργασίες θα κριθούν από τα αρμόδια όργανα του ΥΠΠΟ. Η έγκριση της μοισιδιού θα γίνεται κατά περίπτωση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΠ.

2) Στις περιπτώσεις εργασιών που το προς έκδοση υλικό δεν είναι ολοκληρωμένο, το Ταμείο μπορεί να εξετάσει την κάλυψη οριμόμενων εξόδων (διακτυλογράφηση, φωτογράφηση, σχέδιση κτλ). Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι δαπάνες αυτές θα διενεργούνται για ευθύνη του ΤΑΠ και με τη διαδικασία που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο.
Διευκρινίζεται ότι στα παραπάνω έξοδα δεν περιλαμβάνονται δαπάνες που σχετίζονται με οποιοδήποτε τρόπο με τη διενέργεια ανασκαφών.

3) Όσοι προτίθενται να εκπονήσουν εργασίες - μελέτες αρχαιολογικού περιεχομένου και επιθυμούν να συνεργαστούν με το ΤΑΠ καλούνται να υποβάλουν:
α) Λεπτομερές πλάνο της προτεινόμενης εργασίας
β) Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης
γ) Προϋπολογισμό δαπανών
δ) Αιτούμενη μοισιδι

ε) Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνουν οι ενδιαφερόμενοι χρήσιμο για την ενίσχυση της αίτησής τους. Οι προτάσεις αυτές θα εξετάζονται ως προς το οικονομικό τους μέρος από το Δ.Σ. του ΤΑΠ. Εφόσον εγκριθούν, το Ταμείο θα καταβάλει το ποσόν που αντιστοιχεί στα έξοδα και την μοισιδιού που ενέκρινε, μετά την παράδοση του διακτυλογραφημένου κειμένου και μετά την έγκριση του από τα αρμόδια όργανα του ΥΠΠΟ.
Όλες οι δαπάνες για την ολοκλήρωση του προς δημοσίευση υλικού θα γίνονται με την ευθύνη του ΤΑΠ και με τη διαδικασία του λογιστικού των Ν.Π.Δ.
Μετά την καταβολή της μοισιδιού, τα δικαιώματα των έργων θα περιέχονται στο ΤΑΠ, το οποίο θα αναλάβει την εκτύπωση και προώθηση τους.
Η πρόσληση αυτή είναι διαρκής και προτάσεις μπορούν να υποβάλλονται οποτεδήποτε στο ΤΑΠ, Διεύθυνση Δημοσιεύσεων, Πανεπιστημίου 57, 105 64 Αθήνα, τηλ. 3243935.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΠ

ΠΑΝΟΣ ΜΠΙΤΣΑΣΗΣ

Ανανεωστε εγκαιρως τη συνδρομη σας για νη διακοπει η αποστολη

δελτίο συνδρομής

Να αποσταλεί συμπληρωμένο και συνοδευμένο από το αντίτυπο της συνδρομής στα γραφεία του περιοδικού ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ οδός Πανεπιστημίου 9, 105 64 ΑΘΗΝΑ, τηλ. 3253246.

Επιθυμώ να εγγραφώ συνδρομητής για ένα χρόνο - 4 τεύχη - από το τεύχος αριθμ.

Συνδρομητής Εσωτερικού: Αρχ. 1.500 — Συμμετείν. 2.000 — Οργανισμών. Τραπεζών. Ν.Π.Δ. Δ. Α.Ε. 2.500 — Μαθητών και Σπουδαστών 1.200 με αποτολή φωτοτυπίας αστυνομικής ή φοιτητικής ταυτότητας αντίστοιχα).

Εξωτερικού: Αεροπο. ταχυδ. Ευρώπ. \$ 22 — Αμερικ. Καναδάς. Αυστραλία \$ 25 — Σπουδαστών εξωτερικού αντίστοιχα \$ 20 και 22 Τρόμος πληρωμής: Ταχυδρομική ή τραπεζική επιταγή στο περιοδικό ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, Πανεπιστημίου 9, 105 64 ΑΘΗΝΑ.

Επώνυμο	Όνομα
Οδός / Αρ.	Ταχ. Κωδ.
Πόλη	Τηλεφ.
Ημερομηνία	Υπογραφή

Εν όψει της ψηφίσης του νέου Κρατικού Προϋπολογισμού για το 1988 και μπροστά στο χρόνιο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Αρχαιολογική Υπηρεσία του ΥΠΠΟ, ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων απαιτεί:

- 1) Να ληφθεί σοδαρά υπόψη το πάγιο αίτημα του για αύξηση των πιστώσεων, που αφορούν την προστασία και την αναδείξη της πολιτιστικής μας κληρονομίας.
- 2) Να μην υποτιμώται το έργο αυτής της Υπηρεσίας από την Πολιτεία, που ο προϋπολογισμός της για αυτό εγγίζει τα όρια του μηδενικού;
- 3) Να γίνει κατανοτό από όλους, ότι η Αρχαιολογική Υπηρεσία δεν αποτελεί αιτία κακοδιαίωσης και ταλαιπωρίας του πολίτη, όπως οι προθέλεται συνέχως ως αλλοί και ως πρόφαση γιαν τον κατεκριματισμό και την αποδύναμωσή της! Γιατί πρέπει να γίνει γωνιστό, ότι:

α: Οι αρχαιολόγοι - υπάλληλοι του ΥΠΠΟ σε όλη την Ελλάδα, που καλύπτουν προϊστορικές, κλασικές, βυζαντινές και μεταβυζαντίνες αρχαιότητες, μόλις και μετά διάς ανέρχονται σε τριακόσιους (300), όταν στο μουσείο μόνο της γειτονικής μας Σοφίας έπειροντας τους ογδόντα (80)!
β: Οι υπηρεσιακές τους μετακινήσεις γίνονται συνήθως με δίκαια τους έξοδα, στα μεγαλύτερο ποσοστό προκαταβάλλονται τα οδηγοπορικά στους άλλους κλάδους πολιτικών και στρατιωτικών υπαλλήλων του Κράτους.
γ: Οι ευθύνες που καταλογίζονται στους αρχαιολόγους - υπάλληλους του ΥΠΠΟ προέρχονται από αιτία κεφαρά πολιτική και γραφειοκρατία του κρατικού μηχανισμού. Εποικούνται σε μέσων επαφή με το κοινό και τα συμφέροντά του, επωμιζόμενοι, θέλοντας και μη, τις αρνητικές επιπτώσεις από την κακοδιαίωσία της κρατικής μηχανής.

δ: Σήμερα παρατηρείται το διαρκώς εντεινόμενο φαινόμενο, πορείας αναρμόδιων (ΚΕΔΑΚ, Υπουργείο Αγιασού, Υπουργείο Β. Ελλάδος, Τοπική Αυτοδιοίκηση κλπ.) να χρηματοδοτούν έργα καθαρά αρχαιολογικού χαρακτήρα, μαλοντίστηκε περιπτώσεις κρατικής φορέας, η Αρχαιολογική Υπηρεσία του ΥΠΠΟ! Ερωτάμε και πάλι: Τι τέλος πάντων εμποδίζει, αυτές οι δωματίες χρηματοδοτήσεις να γίνονται μόνο από το καθ' ύλην και κατά νόμο αρμόδιο Υπουργείο Πολιτισμού, ώστε να εκπληρώνεται και η συνταγματική επιταγή για ενιαία φορέα προστασίας της πολιτιστικής μας κληρονομίας;

Πρέπει λοιπόν να πάψουν επιτέλους να είναι τόσο πενιχρές οι πιστώσεις για τη διάσωση και προβολή του πολιτιστικού μας πλούτου και να υπάρξει πιθανή αλλαγή στον τρόπο αντιμετώπισης των πολιτιστικών και επιπτωτικών θεμάτων από την Πολιτεία,

με παράλληλη αύξηση του προσωπικού του ΥΠΠΟ για όλες τις ειδικότητες. Τότε και μόνο είναι δυνατό να θεωρηθεί, ότι υπάρχει Ελληνική Αρχαιολογική Υπηρεσία αντάξια της 150χρονης ιστορίας της, που θα αντιμετωπίσει με επάρκεια την ευρυπαική πρόκληση, εξασφαλίζοντας ένα λαμπρό μέλλον στο μοναδικό πολιτιστικό παρελθόν της χώρα μας! Ελπίζουμε στις, έστω και τη δωδεκάτη ώρα, για συγκινητικούς όλοι οι αρμόδιοι για την άμεση τήξη της πολιτιστικής μας κληρονομίας!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απολαττώρων (ΤΑΠ) του Υπουργείου Πολιτισμού, στην προσπάθεια να αναπνέει την εκδοτική του δραστηριότητα, αποφάσισε ότι χρηματοδοτήσει την εκπόνηση και έκδοση εργασιών - μελετών αρχαιολογικού περιεχόμενου με θέματα που αφούν σ' όλους τους κλάδους της επιστήμης της αρχαιολογίας (προϊστορική, κλασική, ελληνιστική, ρωμαϊκή, βυζαντινή και μεταβυζαντινή).
Για το οποίο αυτό απευθύνεται στους επιστήμονες η ομάδας επιστημόνων, που απαντώνται επιστημονική δραστηριότητα στο χώρο της αρχαιολογίας, και ζητά τη συνεργασία τους με τους ακαδημαϊκούς δρόμους: 1) Όσοι επιμελούνται να εκδώνουν εργασίες - μελέτες που είναι ήδη έπιμεν για δημοσιεύση, καλούνται να υποβάλουν στη Διεύθυνση Δημόσιευσης υλικό (διακτυλογράφημένο κείμενο, φωτογραφίες, σχέδια κλπ.), προσδιορίζοντας την αμοιβή που ζητούν για τη μεταβίβαση του Copyright στο ΤΑΠ.

Οι προς έκδοση στο ΤΑΠ κατατιθέμενες εργασίες θα κριθούν από τα αρμόδια όργανα του ΥΠΠΟ.

Η έγκριση της αμοιβής θα γίνεται κατά περίπτωση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΤΑΠ.

2) Στις περιπτώσεις εργασιών που το προς έκδοση υλικό δεν είναι ολοκληρωμένο, το Ταμείο μπορεί να έξετασε την καλύψη ορισμένων εξόδων (διακτυλογράφηση, φωτογράφηση, σχέδιαση κτλ.).

Υπό πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι δωματίες αυτές θα διενεργούνται με ευθύνη του ΤΑΠ και με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Λογιστικό των Ν.Π.Δ.Δ. Στις περιπτώσεις αυτές θα εφαρμόζεται κατά τα λοιπά η διαδικασία που προβλέπεται στην προγράμματη παραγράφου.

Διευκρινίζεται ότι στα παραπάνω έδοξα δεν περιλαμβάνονται δωματίες που σχετίζονται με οποιδήποτε τρόπο με τη διενέργεια ανασκαφών.

3) Όσοι προτίθενται να εκπονήσουν εργασίες - μελέτες αρχαιολογικού περιεχόμενου και επιβομβούν να συνεργάζονται με το ΤΑΠ καλούνται να υποβάλουν:

α) Λεπτομερές πλάνο της προτεινόμενης εργασίας
β) Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης
γ) Προϋπολογισμό δαπανών

δ) Αιτούμενη αμοιβή

ε) Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνουν οι ενδιαφερόμενοι χρήσιμο για την ενίσχυση της αιτησης τους:

Οι προτάσεις αυτές θα εξετάζονται ως προς το οικονομικό τους μέρος από το Δ.Σ. του ΤΑΠ. Εφόσον εγκριθούν, το Ταμείο θα καταβάλει το ποσό που αντιστοιχεί στα έξοδα και την αμοιβή που ενέκρινε, μετά την παραδόση του διακτυλογραφημένου κειμένου και μετά την έγκριση του ΥΠ.Π.Ο.

Όλες οι δωμάτες για την ολοκλήρωση του προσδιοίσεων υλικού θα γίνονται με την ευθύνη του ΤΑΠ και με τη διαδικασία του Λογιστικού των Ν.Π.Δ.Δ.

Μετά την καταβολή της αμοιβής, τα δικαιώματα των έργων θα περιέχονται στο ΤΑΠ, το οποίο θα αναλάβει την εκτύπωση και προώθηση τους: Η πρόσκληση αυτή είναι διαρκής και προτάσεις μπορούν να υποβάλλονται οποτεδήποτε στο ΤΑΠ. Διεύθυνση Δημοσιευμάτων. Πανεπιστημίου 57, 105 64 Αθήνα, τηλ. 3243935.

Για τη Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΠ

ΠΑΝΟΣ ΜΠΙΤΣΑΖΗΣ

Μουσείο Μπενάκη - Ευχετήρια

Το Μουσείο Μπενάκη, όπως κάθε χρόνο, κυκλοφόρησε και φέτος μια νέα σειρά ευχετήριων με χριστουγεννιάτικα και άλλα γιορταστικά θέματα, παρμένα από έργα των ουλλογών του.

Μαζί με τα νέα ευχετήρια και μια μεγάλη ποικιλία δώρων εξαιρετικής ποιότητας, εμπνευσμένα επίσης από διάφορα μουσειακά αριστουργήματα, στο Πωλητήριο του Μουσείου μπορείται να προμηθευθεί και το «νόμιμα-γούρι» για το 1988.

Το Πωλητήριο του Μουσείου λειτουργεί καθημερινές και Κυριακές 8.30 π.μ. - 2.00 μ.μ. εκτός Τρίτης.

Από την Γραμματεία

Ζητείται Συντηρητής

Ζητείται συντηρητής για την ανασκαφή της Αρχαϊκας Αγοράς της Αμερικανικής Σχολής, για ένα έτος, από 1η Ιουνίου 1988, με πιθανή ανανέωση. Ο αιτητής πρέπει να έχει τελεώσει κάποια σχολή συντήρησης. Θα ασχοληθεί με κεραμικά και μάρμαρα. Αιτητής δεκτή μέχρι τέλος Μαρτίου.

Πληροφ. Αλκήν Πατεράκη

Σουητίδια 54 - Αθήνα 106 76
τηλ. 3210 162